

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

Број 12

17 јануари 2020, петок

година LXXVI

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
214. Одлука за именување претседател и членови на Советот за безбедност на Република Северна Македонија.....	2	основ на воведување на фискален систем на опрема, односно фискална апаратура и интегриран автоматски систем за управување.....	25
215. Програма за полагање на правосудниот испит.....	2	217. Статут на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје (Пречистен текст).....	28
216. Правилник за формата и содржината на барањето за издавање на одобрение за намалување на пресметаниот данок на доход по		Огласен дел	1-40

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

214.

Врз основа на член 84 алинеја 6, член 86 став 1 и 2 и Амандман XIII од Уставот на Република Северна Македонија, донесувам

О Д Л У К А ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСЕДАТЕЛ И ЧЛЕНОВИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

I

Претседател на Советот за безбедност на Република Северна Македонија е
- СТЕВО ПЕНДАРОВСКИ, претседател на Република Северна Македонија.

II

За членови на Советот за безбедност на Република Северна Македонија се именуваат:

- м-р ТАЈАТ ЦАФЕРИ, претседател на Собранието на Република Северна Македонија,
- ОЛИВЕР СПАСОВСКИ, претседател на Владата на Република Северна Македонија,
- НАКЕ ЧУЛЕВ, министер за внатрешни работи,
- м-р РАДМИЛА ШЕКЕРИНСКА, министер за одбрана,
- м-р НИКОЛА ДИМИТРОВ, министер за надворешни работи,
- д-р ТРАЈАН ГОЦЕВСКИ,
- д-р ВЕТОН ЉАТИФИ, и
- д-р НЕНАД МАРКОВИК.

III

Со влегување во сила на оваа одлука, престанува да важи одлуката бр.08-564/1 од 12 јули 2019 година.

IV

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 08-78/1
16 јануари 2020 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

215.

Врз основа на членот 5 став (4) од Законот за правосудниот испит („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.190/19), министерот за правда ја донесе следната

ПРОГРАМА ЗА ПОЛАГАЊЕ НА ПРАВОСУДНИОТ ИСПИТ

Член 1

Со оваа програма се пропишува програмата за полагање на правосудниот испит по предметите:

1. КАЗНЕНО ПРАВО
- А. ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ
1. Кривичен законик;
2. Закон за кривичната постапка;
3. Закон за правда на децата;
4. Закон за заштита на сведоците;
5. Закон за прекршоците;
6. Закон за прекршоците против јавниот ред и мир;

Б. ПРАВНА ЛИТЕРАТУРА

1. В. Камбовски, Казнено право—општ дел, четврто изменето и дополнето издание, Скопје, 2011;
2. В. Камбовски, Н. Тупанчески, Казнено право—по себен дел, петто изменето и дополнето издание, Скопје, 2011;
3. Г. Лажетиќ, Г.Калајџиев, Б.Мисоски, Д.Илиќ- Димоски, Казнено процесно право, Скопје 2015;
4. Г.Лажетиќ, Л. Нанев, О. Кошевалиска, Кривично постапување спрема деца во ризик и во судир со законот, Скопје, 2015;
5. Љ.Арнаудовски, А.Груевска – Дракулевски, Пенологија – прв и втор дел, Скопје 2013;

В. ПРАШАЊА ПО КАЗНЕНО ПРАВО

1. ОПШТ ДЕЛ ОД КРИВИЧЕН ЗАКОНИК

1.Кривична одговорност; кривично дело; дело од мало значење;

Кои се елементите на кривичното дело?

Кои се објективни а кои субјективни елементи на кривичното дело?

Кои се елементите на кривичната одговорност?

Како сторителот одговара за дело сторено од небрежност?

Што е дело од мало значење?

За кои дела важи законската одредба за дело од мало значење?

2. Нужна одбрана, крајна нужда;

Каков треба да биде нападот и каква треба да биде одбраната за да се применат законските одредби за нужна одбрана?

Како се постапува при пречекорување на границите за нужната одбрана?

Каква треба да биде опасноста и какво треба да биде отстранувањето на опасноста за да се применат законските одредби за крајна нужда?

Како се постапува при пречекорување на границите за крајна нужда?

3. Пресметливост;

Која е разликата меѓу непресметливост и битно намалена пресметливост?

Што се actiones liberae in causa?

4. Умисла; небрежност; одговорност за потешка последица;

Кога се смета дека кривичното дело е сторено со умисла?

Што е директна а што евентуална умисла?

Кога се смета дека кривичното дело е сторено од небрежност?

Што е свесна а што несвесна небрежност?

На кој начин се одговара за потешка последица од кривичното дело?

5. Стварна и правна заблуда;

Што е стварна заблуда?

Дали сторителот одговара за кривично дело сторено во заблуда поради небрежност?

Што е правна заблуда?

Како одговара сторителот кој можел да знае дека делото е забрането?

6. Подготвување и обид на кривично дело; добро- волно откажување;

Кога се одговара за подготвување на делото?

Дали секогаш се одговара за обид на кривичното дело?

Што е неподобен обид?

Дали сторителот одговара при доброволно откажување од од подготвувањето или обидот на кривичното дело?

Кога се смета дека сторителот доброволно се откажал од подготвувањето на кривичното дело?

7. Соизвршителство; поттикнување; помагање;

Што е разликата помеѓу соизвршителство и помагање во извршување на кривичното дело?

Како одговараат соизвршителите на кривичното дело?

Која е одговорноста за поттикнување на кривичното дело?

Што се смета за помагање во извршувањето на кривичното дело?

Како одговара лицето кое помогнало во извршувањето на кривичното дело?

8. Кривична одговорност на правно лице;

Кои се условите за кривична одговорност на правно лице?

Кои се границите на одговорноста на правното лице?

Како се регулира одговорноста во случај на стечај и промена на статусот на правното лице?

9. Начин, време и место на извршување на кривичното дело;

Како се делат кривичните дела во однос на начинот на нивното извршување?

Во кое време се смета дека е сторено кривичното дело?

Како се одредува местото на извршување на кривичното дело?

10. Цел на казнувањето, видови казни и услови за нивно изрекување;

Што е цел на казнувањето според Кривичниот законик?

Кои се главните казни?

Кои се споредните казни?

Дали паричната казна може да биде и главна и споредна казна?

Што се смета за законитост во изрекувањето на казната?

11. Затвор;

Кој е општиот законски минимум и максимум на казната затвор?

Дали казната доживотен затвор може да се пропише како единствена главна казна?

На кои сторители не може да им се изрече казна доживотен затвор?

Како се изрекува казната затвор?

Каде се издржува казната затвор?

12. Условен отпуст и отповикување на условниот отпуст;

Што е условен отпуст?

Под кои услови може да се даде условен отпуст?

Дали осудените на доживотен затвор може да добијат условен отпуст?

Кои мерки може да му се одредат на условно отпуштениот?

Во кои случаи се отповикува условниот отпуст?

Што е облигаторно, а што факултативно отповикување на условниот отпуст?

13. Парична казна и наплаќање на парична казна;

Како се изрекува паричната казна?

Како се одредува висината на дневната глоба?

Што се случува ако осудениот не ја плати паричната казна во определениот рок?

14. Општи правила за одмерување на казна;

Кои се отежнувачки и олеснувачки околности при одмерување на казната?

Што треба да има предвид судот при одмерување на казната кај делата сторени од омраза?

15. Ублажување и граници на ублажувањето на казна;

Во кои случаи судот може на сторителот да му одмери казна под границата пропишана со закон?

Кои се границите на ублажувањето на казната?

16. Ослободување и посебни основи за ослободување од казна;

Кога може судот да го ослободи од казна сторителот на кривичното дело?

Кои се посебните основи за ослободување од казна?

17. Стек на кривично дело;

Кога се смета дека има стек на кривичните дела?

Каков може да биде стекот на кривичните дела?

Како се одредува одговорноста за кривични дела сторени во стек?

18. Продолжено кривично дело;

Кои се елементите на продолжено кривично дело?

Како се одредува одговорноста за продолжено кривично дело?

19. Одмерување казна на осудено лице;

Како се одмерува казната на осуденото лице?

20. Засметување на притворот и на поранешната казна;

Како се засметува времето поминато во притвор?

21. Алтернативни мерки;

Кои се цели на алтернативните мерки?

Кои видови алтернативни мерки се предвидени во Кривичниот законик?

22. Условна осуда и услови за нејзино изрекување;

Под кои услови судот може да изрече условна осуда наместо ефективна казна затвор?

Што треба да земе предвид судот при одлучувањето дали ќе изрече условна осуда?

23. Отповикување на условната осуда поради ново кривично дело и поради порано сторено кривично дело и рокови за отповикување на условната осуда;

Што е облигаторно, а што факултативно отповикување на условната осуда?

Како ќе постапи судот ако утврди дека осудениот извршил кривично дело пред да биде условно осуден?

Во кои рокови може да се отповика условната осуда?

24. Условна осуда со заштитен надзор;

Кога судот ќе одреди условна осуда со заштитен надзор?

Кои обврски судот може да му ги одреди на осудениот на условна осуда со заштитен надзор?

25. Општокорисна работа;
За какви дела може да се изрече мерката општокорисна работа?
Колку може да трае мерката општокорисна работа?

26. Судска опомена;
За какви дела може да се изрече мерката судска опомена?
Што треба да има предвид судот при изрекувањето на мерката судска опомена?

27. Куќен затвор;
Во какви случаи судот може да изрече мерка куќен затвор?
Што се случува ако осудениот ја прекрши забраната за напуштање на домот?

28. Изрекување на мерки за безбедност;
Кои се мерките за безбедност според Кривичен законик?
Која е целта на мерките за безбедност?

29. Задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа;
На кои сторители и под кои услови им се изрекува мерка на безбедност задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа?

30. Задолжително психијатриско лекување од слобода;
На кои сторители и под кои услови им се изрекува мерка на безбедност задолжително психијатриско лекување од слобода?

31. Задолжително лекување на алкохоличари и наркомани;
На кои сторители и под кои услови им се изрекува мерка на безбедност задолжително лекување на алкохоличари и наркомани?

32. Медицинско-фармаколошко лекување;
На кои сторители и под кои услови им се изрекува мерка на безбедност медицинско-фармаколошко лекување?

33. Казнување на правно лице;
Која е главната казна и кои се споредните казни за правно лице?
Кои се условите за изрекување на споредните казни за правно лице?

34. Конфискација на имот и имотна корист, заштита на оштетен;
Што е општа конфискација на имот?
Што е конфискација на посредна имотна корист?
На кој начин се извршува конфискација на имот?
Што е проширена конфискација?
Како се заштитува оштетениот при конфискација на имот?

35. Одземање на предмети;
Кои се условите за одземање предмети?

36. Рехабилитација; законска и судска рехабилитација;
Што е рехабилитација?
Што е законска рехабилитација?
Што е судска рехабилитација?

37. Застареност на кривично гонење; тек и прекин на застарувањето на кривичното гонење;
Кога почнува застарувањето на кривичното дело?
Дали сите кривични дела застаруваат?

38. Застарување на извршување на казна; тек и прекин на застарувањето на извршување на казна;
Кога почнува застарувањето на извршувањето на казната?

39. Амнестија и помилување и нивно дејство врз правата на трети лица;
Кои се ефектите на амнестијата и помилувањето?
Кое е дејството на амнестијата и помилувањето врз правата на трети лица?

40. Важење на кривичното законодавство според местото на извршувањето на кривичното дело;
Важењето на кривичното законодавство во територијата на Република Северна Македонија (територијален принцип).
Важење на кривичното законодавство за определени кривични дела извршени во странство (реален принцип).

41. Значење на изразите во Кривичниот законик;
Што се подразбира под правно лице?
Што е одговорно лице во правно лице?
Што се подразбира под семејно насилство?
Што се подразбира под жртва на кривично дело?
Што се подразбира под дело од омраза?

В. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

1. Убиство;
Како се дефинира убиството и колку е основната казна за убиство?
Кои се квалификувани убиства и како се казнуваат?

2. Убиство на миг; убиство од благородни побуди, убиство од небрежност и убиство на дете при пораѓање;
Што се привилегирани убиства?
Како се извршува убиство на дете при пораѓање?

3. Наведување на самоубиство и помагање во самоубиство;
Како се извршува делото наведување на самоубиство и помагање во самоубиството?

4. Противправно прекинување на бременост и присилна стерилизација;
Кои се квалификувани облици на делото противправно прекинување на бременост и присилна стерилизација?

5. Телесна повреда; тешка телесна повреда;
Која е разликата меѓу телесна повреда и тешка телесна повреда?

6. Повреда на рамноправност на граѓаните; повреда на правото на употреба на јазик и писмо;
Што е објект на заштита кај делото повреда на рамноправност на граѓаните; повреда на правото на употреба на јазик и писмо?

7. Противправно лишување од слобода, грабнување;
Како се извршува делото противправно лишување од слобода?
Кој е квалификуваниот облик на делото грабнување?

8. Нарушување на неповредливост на домот; противзаконско вршење на претрес;

Кој е квалификуваниот облик на делото нарушување на неповредливост на домот?

Како се извршува делото противзаконско вршење на претрес?

9. Неовластено прислушување и тонско снимање; неовластено снимање;

Како се извршува делото неовластено прислушување и тонско снимање; неовластено снимање?

Што е објект на заштита кај делото неовластено прислушување и тонско снимање, неовластено снимање?

10. Повреда на авторски и сродни права;

На кој начин се врши делото повреда на авторски и сродни права?

11. Спречување на избори и гласање; повреда на избирачко право;

На кој начин се врши делото спречување на избори и гласање?

Кој е квалификуваниот облик на делото спречување на избори и гласање?

На кој начин се врши делото спречување на избори и гласање?

12. Повреда на слободата на определување на избирачите; злоупотреба на избирачко право;

На кој начин се врши делото повреда на слободата на определување на избирачите?

На кој начин се врши делото злоупотреба на избирачко право?

13. Поткуп при избори и гласање; повреда на тајноста на гласањето;

Како се казнува поткупот при избори и гласање?

Кој е квалификуваниот облик на делото повреда на тајноста на гласањето?

14. Уништување на изборен материјал; изборна измама;

Како се казнува основното дело уништување на изборен материјал?

Кој може да биде сторител на делото изборна измама?

15. Повреда на правото од работен однос; повреда на правото од социјално осигурување;

Каков облик на вина треба да има сторителот на делото повреда на правото од работен однос?

На кој начин се врши делото повреда на правото од социјално осигурување?

16. Силување;

На кој начин се врши делото силување?

Колку се казнува основното дело силување?

Кои се квалификувани облици на делото силување?

17. Облѹба врз немоќно лице;

Како се казнува делото облѹба врз немоќно лице?

18. Полов напад врз дете кое не наполнило 14 години;

Кој е квалификуван облик на делото полов напад врз дете кое не наполнило 14 години?

19. Облѹба со злоупотреба на положбата;

На кој начин се врши делото облѹба со злоупотреба на положбата?

20. Посредување во вршење проституција;

На кој начин се врши делото посредување во вршење проституција?

21. Одземање дете;

Кој е квалификуван облик на делото одземање дете?

22. Пренесување на заразна болест;

На кој начин се врши делото пренесување на заразна болест?

23. Недопуштено пресадување на делови од човечко тело;

Што е објект на заштита кај делото недопуштено пресадување на делови од човечко тело?

24. Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори;

На кој начин се врши делото неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори?

25. Овозможување на употреба на наркотични дроги;

Како се казнува основното дело овозможување на употреба на наркотични дроги?

26. Загадување на животната средина и природата;

Како се казнува службеното лице кое врши дело загадување на животната средина и природата?

27. Кражба; тешка кражба;

Како се казнува основното дело кражба?

На кој начин се врши делото тешка кражба и како се казнува?

28. Разбојништво; разбојничка кражба;

Која е разликата меѓу разбојништво и разбојничка кражба?

29. Измама; измамување на купувачи;

На кој начин се врши делото измама?

Како се казнува делото измамување на купувачи?

30. Оштетување и неовластено навлегување во компјутерски систем;

На кој начин се врши делото оштетување и неовластено навлегување во компјутерски систем?

31. Компјутерска измама;

Што е компјутерска измама?

32. Намерно предизвикување стечај; предизвикување на стечај со несовесно работење;

Со каква намера се врши делото намерно предизвикување стечај?

Како се казнува делото предизвикување на стечај со несовесно работење?

33. Изнуда, уцена и лихварство;

Со каква намера се врши делото изнуда?

Како се казнува делото уцена?

На кој начин се врши делото лихварство?

34. Прикривање;

На кој начин се врши делото прикривање?

35. Фалсификување на пари;
Кој е квалификуваниот облик на делото фалсификување на пари?

36. Перење на пари и други приноси од казниво дело;
Како се врши делото перење на пари и други приноси од казниво дело?
Што е објект на заштита кај делото перење на пари и други приноси од казниво дело?

37. Криумчарење;
Како се врши делото криумчарење?

38. Царинска измама;
Каква треба да биде намерата кај делото царинска измама?

39. Даночно затајување;
Што е објект на заштита кај делото даночно затајување?

40. Загрозување на безбедноста во сообраќајот;
Кој може да биде сторител на делото загрозување на безбедноста во сообраќајот?

41. Загрозување на територијалната целина; загрозување на независноста, терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста;
Како се казнува делото загрозување на територијалната целина?
Што е објект на заштита кај делото загрозување на независноста?
Кои се елементите на делото терористичко загрозување на уставниот поредок и безбедноста и како се казнува?

42. Учество во странска војска, полиција, паравоени или параполициски формации;
На кој начин се врши делото учество во странска војска, полиција, паравоени или параполициски формации и како се казнува?

43. Оддавање на државна тајна;
Кој е квалификуваниот облик на делото оддавање на државна тајна?

44. Злоупотреба на службената положба и овластување;
Кој се јавува како сторител на делото злоупотреба на службената положба и овластување?
Што е објект на заштита кај делото злоупотреба на службената положба и овластување?
Како се казнува делото злоупотреба на службената положба и овластување?

45. Примање поткуп;
На кој начин се врши делото примање поткуп?
Како се казнува основниот облик на делото примање поткуп?

46. Давање поткуп;
Кој се јавува како сторител на делото давање на поткуп?
Како се казнува основниот облик на делото давање на поткуп?

47. Непријавување на подготвување на кривично дело;
На кој начин се врши делото непријавување на подготвување на кривично дело?

48. Помагање на сторител по извршено кривично дело;
Како се казнува делото помагање на сторител по извршено кривично дело?

49. Лажно пријавување на кривично дело;
Кој е квалификуваниот облик на делото лажно пријавување на кривично дело?

50. Давање на лажен исказ, незаконито влијание врз сведоци;
Кој се јавува како сторител на делото давање на лажен исказ?
Како се казнува делото незаконитовлијание врз сведоци?

51. Неизвршување на судска одлука;
Кои се квалификувани облици на делото неизвршување на судска одлука?

52. Компјутерски фалсификат;
Со каква намера се врши делото компјутерски фалсификат?

53. Спречување на службено лице во вршење на службено дејствие;
На кој начин се врши и како се казнува делото спречување на службено лице во вршење на службено дејствие?

54. Напад врз службено лице при вршење работи на безбедноста;
Како се казнува делото напад врз службено лице при вршење работи на безбедноста?

55. Злосторничко здружување;
Што е злосторничко здружување?
Како се казнува злосторничкото здружување?

56. Трговија со луѓе;
На кои начини се врши делото трговија со луѓе?

57. Тероризам и Меѓународен тероризам;
На кој начин се врши делото тероризам?
Како се казнува делото Меѓународен тероризам?

58. Земање на заложници;
Кој е квалификуван облик на делото земање на заложници?

60. Геноцид;
Што е објект на заштита кај делото геноцид?
Како се врши делото геноцид?
Како се казнува делото геноцид?

61. Воени злосторства против цивилно население;
Како се казнуваат воените злосторства против цивилно население

62. Одговорност на командантите и другите претпоставени;
Како одговараат командантите и другите претпоставени за дела сторени од лица под нивната команда?

63. Криумчарење на мигранти;
Како се казнува основното дело криумчарење на мигранти?

64. Расна и друга дискриминација;
Што се подразбира под расна дискриминација?
Што е објект на заштита кај делото расна и друга дискриминација?

65. Загрозување лица под меѓународна заштита;
Како се казнува делото загрозување лица под меѓународна заштита?

66. Злоупотреба на постапката за јавен повик, доделување договор за јавна набавка или јавно-приватно партнерство;

Што е објект на заштита кај делото злоупотреба на постапката за јавен повик, доделување договор за јавна набавка или јавно-приватно партнерство?

67. Насилство врз дете;
Што се подразбира под поимот насилство врз дете?
Како се казнува делото насилство врз дете?

68. Попречување на правдата;
На кој начин се врши делото попречување на правдата?
Како се казнува делото попречување на правдата?

II. ЗАКОН ЗА КРИВИЧНА ПОСТАПКА ПРАВО НА ПРАВИЧНО СУДЕЊЕ

1. Кои гаранции ги содржи правото на правично судење?

ПРАВО НА СУДЕЊЕ ВО РАЗУМЕН РОК

2. Во што се состои правото на судење во разумен рок?

ЗАКОНИТОСТ НА ДОКАЗИТЕ

3. Кои докази се сметаат за прибавени на незаконит начин?

СТВАРНА НАДЛЕЖНОСТ И СОСТАВ НА СУДОТ

4. Во каков состав судат судовите во прв степен?

5. Во каков состав судат судовите во втор степен?

6. Во каков состав судат судовите во трет степен?

7. За што одлучува советот составен од тројца судии (КС) во првостепените судови?

МЕСНА НАДЛЕЖНОСТ И ПРЕНЕСУВАЊЕ НА МЕСНАТА НАДЛЕЖНОСТ

8. Како, по правило, се определува месната надлежност?

9. Како се определува месна надлежност на судот кога делото е извршено или обидено на подрачје на различни судови?

10. Како се определува месна надлежност за дела сторени преку печатот?

11. Како се постапува кога надлежниот суд од правни или стварни пречки е спречен да постапува?

12. Кој е овластен да поднесе предлог за пренесување на месната надлежност?

ИЗЗЕМАЊЕ

13. Во кои случаи судија или судија поротник е должен да бара изземање?

14. Како се одвива постапката за изземање на судија или судија поротник?

15. Во кои случаи странките може да бараат изземање и како се постапува во таков случај?

16. Кој е надлежен да одлучува за изземање на судија или судија поротник?

ПРАВА, ОБВРСКИ И НАДЛЕЖНОСТИ НА ЈАВНИОТ ОБВИНИТЕЛ

17. Кои права и должности ги има јавниот обвинител во предметите за кривични дела за кои се гони по службена должност?

18. Во кои случаи дејствијата во постапката може да ги преземе и ненадлежен јавен обвинител?

УСЛОВНО ОДЛАГАЊЕ НА КРИВИЧНОТО ГОНЕЊЕ

19. За кој вид на кривични дела (од аспект на пропишана казна) може јавниот обвинител условно да го одложи кривичното гонење?

20. Кои обврски може да се наметнат на осомничениот во случај на условно одлагање на кривичното гонење?

21. Како постапува јавниот обвинител ако осомничениот ги започнал, но не ги довршил наметнатите обврски?

НЕПРЕЗЕМАЊЕ НА КРИВИЧНО ГОНЕЊЕ

22. Во кои случаи јавниот обвинител не е должен да преземе кривично гонење или може да се откаже од гонењето?

ИСТРАЖНИ ЦЕНТРИ НА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

23. Како се формираат истражните центри на јавното обвинителство?

24. Кои надлежности ги имаат истражните центри на јавното обвинителство?

ДОЛЖНОСТИ И СОСТАВ НА ПРАВОСУДНАТА ПОЛИЦИЈА

25. Кои се должностите на правосудната полиција?

26. Каков е составот на правосудната полиција?

27. Кои лица влегуваат во составот на службеници на правосудната полиција?

28. Каков статус имаат службениците доделени на јавниот обвинител по потреба?

29. Какви надлежности има јавниот обвинител во однос на дисциплинска одговорност на припадниците на правосудната полиција?

ПОСЕБНИ ПРАВА НА РАНЛИВИ КАТЕГОРИИ ЖРТВИ

30. Кои жртви имаат право на посебни мерки на процесна заштита при давањето исказ и испитувањето во сите фази на постапката?

31. Спрема кои жртви судот мора да определи посебна мерка на процесна заштита?

ПОСЕБНИ ПРАВА НА ЖРТВИТЕ НА КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛОВАТА СЛОБОДА И ПОЛОВИОТ МОРАЛ, ЧОВЕЧНОСТА И МЕЃУНАРОДНОТО ПРАВО

32. Кои посебни права ги има жртвата на кривични дела против половата слобода и половиот морал, човечноста и меѓународното право?

ОБВИНЕТ И БРАНИТЕЛ

33. Кои права ги има лице повикано, приведено или лишено од слобода?

34. Кои основни права ги има секој обвинет?

35. Кога обвинетиот мора да се поучи за правото на бранител?

36. Дали постои можност обвинетиот да даде усно полномошно?

37. Кои лица не може да бидат бранители?

38. Во кои случаи постои задолжителна одбрана?

39. Како постапува судот ако, во случај на задолжителна одбрана, обвинетиот самиот не земе бранител?

40. Кои услови треба да бидат исполнети за да се ползува законската можност за одбрана на сиромашни?

41. Кој е надлежен да одлучува по барањето на обвинетиот за одбрана на сиромашни?

42. Како се постапува во случај на отповикување на полномошно?

43. Како се постапува во случај кога бранителот се откажал од полномошното?

44. Во кои случаи може да се разреши поставениот бранител?

45. Какви права има бранителот?

46. Како се остварува увидот во списите?

47. Како се остварува комуникацијата помеѓу бранителот и обвинетиот во притвор?

МЕРКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ПРИСУСТВО НА ЛИЦА И ЗА НЕПРЕЧЕНО ВОДЕЊЕ НА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА

48. Што содржи писмената покана со која се врши повикувањето?

49. Што содржи решението во однос на мерката на претпазливост - забраната за напуштање на живеалиштето, односно престојувалиштето?

50. Што содржи решението во однос на мерката на претпазливост - обврска на обвинетиот да се јавува повремено на определено службено лице или кај надлежен државен орган?

51. Што содржи решението во однос на мерката на претпазливост - привремено одземање на патна или друга исправа за преминување на државната граница, односно забрана за нејзино издавање?

52. Што содржи решението во однос на мерката на претпазливост - забрана за посетување на определено место или подрачје?

53. Што содржи решението во однос на мерката на претпазливост - забрана за приближување или воспоставување, односно одржување контакти или врски со определени лица?

54. Што содржи решението во однос на мерката на претпазливост - забрана за преземање на определени работни активности кои се поврзани со кривичното дело?

55. Кој орган, во зависност од фазата на постапување е надлежен да ги определи мерките на претпазливост?

56. До кога може да траат мерките на претпазливост?

57. Како се врши проверка на извршувањето на мерките на претпазливост?

58. Кои услови треба да бидат исполнети за судот, на предлог на странките, да може да определи гаранција?

59. Во кои случаи може да се менува висината на гаранцијата?

60. Во кои случаи се укинува гаранцијата?

61. Во кои случаи пропаѓа положената гаранција?

62. Кој е надлежен орган за донесување на решение за гаранција?

63. Кој орган е надлежен да одлучува по жалба на решението за определување, укинување или пропаѓање на гаранцијата?

64. Кој издава наредба за приведување и во кои случаи?

65. Кога се смета дека е лице затечено во извршување на кривичното дело?

66. Кој може да лиши од слобода лице затечено во извршување на кривично дело и што е должен да стори во таков случај?

67. Во кои случаи правосудната полиција може без одлука на суд да лиши некого од слобода?

68. За што се поучува лицето лишено од слобода што се задржува?

69. Во кој рок задржаното лице треба да биде изведено пред службеникот за прифат?

70. Кој има увид и контрола во регистарот на Министерство за внатрешни работи за лицата лишени од слобода?

71. Какви обврски има службеникот за прифат по прием на лицето лишено од слобода?

72. Колку може најдолго да трае задржувањето пред лицето лишено од слобода да се изведе пред надлежен судија?

73. Кои органи имаат право без дозвола и одобрение да ги посетуваат и без надзор да разговараат со задржаните лица?

74. Какви права има задржаното лице што е странски државјанин?

75. Како се остварува правото на адвокат на лицето лишено од слобода?

76. Во кои случаи може да се определи мерката куќен притвор?

77. Во кои случаи при определување на мерката куќен притвор може да се дозволи оддалечување од станот на определено време?

78. Каква дополнителна забрана може да се определи со решението со кое се определува мерката куќен притвор?

79. Во кои случаи спрема лицето кому му е определена мерката куќен притвор ќе биде определена мерката притвор?

80. Кој врши надзор врз мерката куќен притвор?

81. По кои основи може да се определи мерката притвор?

82. Кој орган е надлежен за определување на мерката притвор во претходната постапка?

83. Колку трае мерката притвор кога е определена заради утврдување на идентитетот?

84. Колку трае мерката притвор кога е определена затоа што обвинетиот очигледно одбегнува да дојде на главна расправа?

85. Кои елементи мора да ги содржи изреката на решението за определување на мерката притвор?

86. Што треба да содржи образложението на решението за определување на мерката притвор?

87. Каков е текот постапувањето на судијата на претходна постапка кога му е доведено лице против кое има предлог за определување на мерката притвор?

88. Во кој рок му се предава решението со кое е определена мерката притвор на лицето спрема кое е определен притвор?

89. Кој орган и во кој рок одлучува по жалба на решение за определување на мерката притвор?

90. Кој орган и во кој рок одлучува по жалба на решение за одбивање на предлогот за определување на мерката притвор?

91. Во кои случаи може да се определи краткотраен притвор?

92. Колку може да трае притворот во истражната постапка?

93. Колку може најдолго да трае притворот по одобрување на обвинителниот акт?

94. Во кои случаи судот може да оцени дека треба да се укине мерката притвор?

МЕРКИ ЗА ПРОНАОГАЊЕ И ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ЛИЦА И ПРЕДМЕТИ

95. Кои се основите за преземање на претрес на дом?

96. Кога може да се изврши претрес на адвокатска канцеларија?

97. Во што се состои пребарувањето на компјутерски систем и компјутерски податоци?

98. Што опфаќа и како се врши претрес на лице?

99. Што треба да содржи барањето за издавање наредба за претрес?

100. Во кои случаи може да се поднесе усно барање за издавање наредба за претрес?

101. Како постапува судијата на претходна постапка во случај на усно барање за издавање наредба за претрес?

102. Што треба да содржи наредбата за претрес?

103. Како постапува извршителот на наредбата за претрес на дом пред почетокот на претресот?

104. Како се постапува кога лицето на кое се однесува наредбата за претрес на дом бара присуство на бранител?

105. Како се постапува при извршување на наредба за претрес на дом што очигледно е напуштен?

106. Во кои случаи може да се пристапи кон претрес без претходно да се предаде наредбата?

107. Како се постапува кога при претресот ќе се најдат предмети кои укажуваат на друго кривично дело?

108. Во кои случаи може да се влезе во дом без наредба за претрес?

109. Што содржи наредбата за привремено одземање на предмети?

110. Како се постапува со лице што одбива да ги предаде предметите кои треба привремено да бидат одземени?

111. Во кои случаи може привремено да се одземаат предмети без наредба?

112. Кои предмети не може да бидат одземени?

113. Како постапува јавниот обвинител, а како постапува судот, во случај на основано сомневање дека одредено лице на своите банкарски сметки прима, чува, пренесува или на друг начин располага со приноси од казниво дело?

114. Што треба да содржи барањето на јавниот обвинител кога бара од судот определување на привремена мерка одземање на имот или предмети кои според Кривичниот законик треба да се одземат, мерка заплenuвање или друга неопходна привремена мерка?

ДОКАЗНИ СРЕДСТВА

115. За што задолжително ќе се информира и поучи обвинетиот пред секое испитување?

116. Како се постапува кога испитувањето на обвинетиот кај јавниот обвинител се снима?

117. Кои прашања не смее да му се поставуваат на обвинетиот?

118. Како се врши испитувањето на обвинетиот?

119. Кои лица не можат да бидат сведоци?

120. Кои лица се ослободени од должноста да сведочат?

121. Кои прашања не смее да му се поставуваат на сведокот?

122. На кој начин се врши испитување на сведокот?

123. Како се постапува во случај кога уредно повиканиот сведок нема да дојде и нема да го оправда изостанокот?

124. Како се постапува во случај кога сведокот ќе дојде, а без законска причина не сака да сведочи?

125. Кои услови треба да бидат исполнети за загрозиот сведок да го ускрати давањето исказ и изнесување на личните податоци?

126. Како се врши заштита на загрозен сведок во претходна постапка?

127. Како се врши заштита на загрозиот сведок на главна расправа?

128. Во кој случај се презема реконструкција на настан?

129. Со каков акт се определува вештачењето и кој орган е надлежен?

130. Што содржи извештајот на вештакот?

131. Како се одвива постапката за вештачење?

132. Кои дејствија ги преземаат техничките советници?

133. Во кои случаи се врши преглед и обдукција на леш?

134. Во кои случаи се определува психијатриско вештачење?

135. Во кои случаи може да се преземе телесен преглед на обвинетиот без негова согласност?

ЦЕЛ И ВИДОВИ НА ПОСЕБНИ ИСТРАЖНИ МЕРКИ

136. Кои видови посебни истражни мерки постојат согласно Закон за кривична постапка?

137. За кои кривични дела може да се определат посебните истражни мерки?

138. Спрема кои лица може да се определат посебни истражни мерки?

139. Кои посебни истражни мерки ги определува јавниот обвинител?

140. Кои посебни истражни мерки ги определува судијата на претходна постапка?

141. Што мора да содржи наредбата со која се определува една или повеќе посебни истражни мерки?

142. Што содржи анонимизираниот примерок од наредбата што се доставува до Оперативно техничката агенција?

143. Што содржи анонимизираниот примерок од наредбата за потребите на надзор и контрола?

144. Колку најдолго може да траат посебните истражни мерки без да бидат продолжени?

145. Колку може да изнесува продолжувањето на посебните истражни мерки што може да го одобри судијата на претходна постапка кога не се работи за кривични дела казниви со затвор од најмалку 4 години?

146. Колку вкупно може да трае примената на посебните истражни мерки (од првото определување со сите можности за продолжување) кога се работи за кривични дела казниви со затвор од најмалку 4 години?

147. За кои дела може да се прошири наредбата за посебни истражни мерки?

148. Каков е режимот за чување и ништење на податоците собрани со посебните истражни мерки?

ОВЛАСТУВАЊА НА ПОЛИЦИЈАТА ПРИ ПОЛИЦИСКИ ИЗВИДИ

149. Што е должна да преземе полицијата по приемот на кривичната пријава или добиеното сознание за сторено кривично дело што се гони по службена должност?

150. Кои дејствија спаѓаат во полициските овластувања во рамките на полициските извиди?

СУДСКА КОНТРОЛА НАД ЗАКОНИТОСТА

151. Во кој случај може да се бара судска контрола над законитоста на преземено дејствија и како постапува судијата на претходната постапка?

ЦЕЛ НА ИСТРАЖНАТА ПОСТАПКА

152. Во кој случај се поведува истражната постапка?

153. Кои докази се собираат односно се изведуваат во текот на истражната постапка?

НАДЛЕЖНОСТ НА СУДИЈАТА НА ПРЕТХОДНАТА ПОСТАПКА

154. Кои надлежности ги има судијата на претходната постапка?

ИЗВЕСТУВАЊЕ НА ОСОМНИЧЕНИОТ ЗА ЗАВРШУВАЊЕ НА ИСТРАЖНАТА ПОСТАПКА

155. Што е должен јавниот обвинител да достави до осомничениот и бранителот пред истек на рокот за завршување на истражната постапка?

156. Што содржи известувањето што го доставува јавниот обвинител до осомничениот и бранителот?

157. Со кои докази е должен јавниот обвинител да го запознае обвинетиот?

ДЕЈСТВИЈА НА ОДБРАНАТА

158. Со каква цел може бранителот да презема дејствија во рамките на дејствијата на одбраната?

159. Како постапува бранителот со лица со кои разговара во текот на дејствијата на одбраната?

160. Како бранителот ги забележува изјавите од лицата со кои разговара?

161. Како бранителот може да обезбеди пристап до приватни простории или простории што не се отворени за јавноста?

ДОКАЗНО РОЧИШТЕ

162. Во кои случаи може да се одржи доказното рочиште?

163. Што треба да содржи барањето за одржување доказно рочиште?

164. Како се спроведува доказното рочиште?

165. Во кои случаи може да се бара одлагање на доказното рочиште?

166. Под кои услови може доказите изведени на доказното рочиште да се користат во текот на главната расправа?

ОДРЖУВАЊЕ И ТЕК НА РОЧИШТЕ ЗА ОЦЕНА НА ОБВИНИТЕЛНИОТ АКТ

167. Кога се одржува рочиште за оценка на обвинителниот акт?

168. Како се одвива текот на рочиштето за оценка на обвинителниот акт?

ТЕК НА РОЧИШТЕТО КОГА ИМА ИЗЈАВА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ВИНАТА И ПОДНЕСУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГ-СПОГОДБА

169. Како се одвива текот на рочиштето во случај на изјава за признавање вина во фаза на оценка на обвинителниот акт?

170. Како се постапува на рочиштето за поднесување предлог-спогодба ако судот ја прифати односно не ја прифати предлог-спогодбата?

ОЦЕНА НА ОБВИНИТЕЛНИОТ АКТ

171. Како постапува судијата односно советот за оценка на обвинителниот акт при оценка на обвинителниот акт?

172. Во кој случај при оценка на обвинителниот акт може да се донесе решение за издвојување на докази?

173. Кој орган е надлежен да одлучува по жалбата на решението за издвојување на доказите донесено во текот на оцената на обвинителниот акт?

ОСНОВИ ЗА ОДБИВАЊЕ НА ОБВИНИТЕЛНИОТ АКТ КАКО НЕОСНОВАН

174. Во кои случаи судијата односно советот за оценка на обвинителниот акт може да го одбие обвинителниот акт?

ЗАКАЖУВАЊЕ НА ГЛАВНА РАСПРАВА И МЕСТО НА НЕЈЗИНО ОДРЖУВАЊЕ

175. Во кој рок се закажува главната расправа?

176. Во кој случај претседателот на советот може да донесе решение за издвојување на докази пред закажување на главната расправа?

177. Каде, по правило, се одржува главната расправа и дали постојат исклучоци во однос на местото каде се одржува главната расправа?

ОДБИВАЊЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИ ДОКАЗИ

178. Во кои случаи претседателот на советот може да одбие предложен доказ?

ЈАВНОСТ НА ГЛАВНАТА РАСПРАВА И ОСНОВИ ЗА ИСКЛУЧУВАЊЕ НА ЈАВНОСТА

179. Кога може да се исклучи јавноста од главната расправа?

180. Од кои причини може да се исклучи јавноста?

181. На кого не се однесува исклучувањето на јавноста?

182. Што значи исклучување на јавноста во дел од главната расправа?

183. Дали за исклучувањето на јавноста одлучува советот по службена должност или се одлучува на предлог од странките и оштетениот?

РАКОВОДЕЊЕ СО ГЛАВНАТА РАСПРАВА

184. Кои обврски ги има претседателот на советот во рамките на раководењето со главната расправа?

185. Кој е надлежен да се грижи за одржување на редот во судницата?

186. Кој може да биде казнет поради нарушување на редот и дисциплината во текот на главната расправа?

187. Кој одлучува за отстранување на обвинетиот од судница?

188. Како се постапува во случај кога обвинетиот ќе стори кривично дело на главната расправа?

ПРЕТПОСТАВКИ ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ГЛАВНАТА РАСПРАВА

189. Како се постапува во случај на недоаѓање на тужителот на главната расправа?

190. Како се постапува во случај на недоаѓање на обвинетиот на главната расправа?

191. Како се постапува во случај на недоаѓање на бранителот на главната расправа?

192. Како се постапува во случај на недоаѓање на сведок или вештак на главната расправа?

ОДЛАГАЊЕ И ПРЕКИНУВАЊЕ НА ГЛАВНАТА РАСПРАВА

193. Од кои причини може да се одложи главната расправа?

194. За колку време може да се одложи главната расправа?

195. Во кои случаи одложената главна расправа почнува одново?

196. Во кои случаи може да се прекине главната расправа?

ЗАПИСНИК ЗА ГЛАВНАТА РАСПРАВА

197. Како се води записникот за главната расправа?

ВОВЕДНИ ГОВОРИ НА СТРАНКИТЕ

198. Што претставуваат воведните говори на странките?

ДОНЕСУВАЊЕ НА ПРЕСУДА ВРЗ ОСНОВА НА ПРИЗНАНИЕ НА ВИНАТА ВО ТЕКОТ НА ГЛАВНАТА РАСПРАВА

199. Во кој дел од текот на главната расправа обвинетиот може да ја признае вината?

200. Како постапува судот по даденото признание за вината на главната расправа?

201. Кои докази се изведуваат во случај на прифатено признание на вина на главната расправа?

202. За кој основ не може обвинетиот да поднесе жалба против пресудата врз основа на признание на главна расправа?

ДОКАЗНА ПОСТАПКА

203. По кој редослед се изведуваат доказите во текот на доказната постапка?

204. Што претставува директното испитување и која странка го врши?

205. Што претставува вкрстено испитување и која странка го врши?

206. Што претставува дополнително испитување и која странка го врши?

207. Какви надлежности има претседателот на советот во текот на изведување на доказите?

208. Кои исклучоци од непосредното изведување на доказите се дозволени според Закон за кривична постапка?

209. Како се врши измена и проширување на обвинението?

210. Што претставува дополнително на доказната постапка?

ИЗРЕКУВАЊЕ НА ПРЕСУДА

211. Каква е поврзаноста на пресудата со обвинението?

212. Врз кои докази се заснова пресудата?

213. Врз кои докази не може да се заснова пресудата?

ВИДОВИ ПРЕСУДИ

214. Во кои случаи се изрекува одбивателна пресуда?

215. Во кои случаи се изрекува ослободителна пресуда?

216. Што содржи осудителната пресуда?

ЖАЛБА НА ПРЕСУДАТА НА ПРВОСТЕПЕНИОТ СУД

217. Кои субјекти може да изјавата жалба на пресуда на првостепен суд и во кој рок?

218. За што може да се жали оштетениот со жалба на пресуда на првостепен суд?

219. Што се подразбира под одрекување од правото на жалба?

220. Што се подразбира под откажување од правото на жалба?

221. По кои жалбени основи може да се побива пресудата?

222. Кои се суштествени повреди на одредбите на кривичната постапка?

223. Во што се состои повредата на Кривичниот законик како основ за жалба?

224. Што претставува погрешно утврдена фактичка состојба?

225. Во што се состои повредата поради одлука за кривична санкција како основ за жалба?

ПОСТАПКА ПО ЖАЛБА

226. Како постапува судот во случај на ненавремена жалба?

227. Како постапува судот во случај на недозволена жалба?

228. Какви овластувања има судијата известител?

229. Како се одвива текот на седницата на советот во постапката по жалба?

230. Кога се одржува расправа пред советот на второстепениот суд?

231. Во кои граници второстепениот суд ја испитува првостепената пресуда по службена должност?

232. Што значи забраната за менување на полошо?

233. Што подразбира привилегијата на здружување?

234. Какви одлуки донесува второстепениот суд по жалба?

235. Во кој случај второстепениот суд ќе ја преиначи првостепената пресуда?

236. Во кој случај второстепениот суд ја укинува првостепената пресуда поради суштествени повреди?

ЖАЛБА НА ПРЕСУДАТА НА ВТОРОСТЕПЕНИОТ СУД

237. Во кои случаи може да се поднесе жалба на пресуда на второстепениот суд?

ПОВТОРУВАЊЕ НА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА

238. Во кои случаи правосилната пресуда може да се преиначи без повторување на кривичната постапка?

239. Во кои случаи кривичната постапка завршена со правосилна пресуда може да се повтори во корист на осудениот?

240. Во кои случаи кривичната постапка завршена со правосилна пресуда може да се повтори на штета на осудениот?

241. Како се одвива одлучување по барањето за повторување на постапката?

242. Во кои случаи се повторува постапката на лице судено во отсуство?

БАРАЊЕ ЗА ЗАШТИТА НА ЗАКОНИТОСТА

243. За кои основи може да се поднесе барање за заштита на законитоста?

244. Кој надлежен орган одлучува по барањето за заштита на законитоста?

245. Како се постапува во Врховниот суд по прием на барањето за заштита на законитоста?

246. Каква одлука донесува Врховниот суд кога ќе оцени дека барањето за заштита на законитоста е основано?

247. Каква одлука донесува Врховниот суд кога ќе оцени дека барањето за заштита на законитоста е основано, а е поднесено на штета на осудениот?

БАРАЊЕ ЗА ВОНРЕДНО ПРЕИСПИТУВАЊЕ НА ПРАВОСИЛНА ПРЕСУДА

248. Во кој случај (според изречената затворска казна) може да се поднесе барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда?

249. Кои предуслови треба да бидат исполнети за поднесување на барањето за вонредно преиспитување на правосилна пресуда?

250. По кои основи може да се бара вонредно преиспитување на правосилна пресуда?

251. Кој надлежен орган одлучува по барањето за вонредно преиспитување на правосилна пресуда?

252. Какви одлуки донесува Врховниот суд кога одлучува по барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда?

ДОНЕСУВАЊЕ НА ПРЕСУДА ВРЗ ОСНОВА НА СПОГОДБА НА ЈАВНИОТ ОБВИНИТЕЛ И ОСОМНИЧЕНИОТ

253. Што е предмет на спогодувањето?

254. Кои се елементите на предлог спогодбата?

255. Какво е учеството на бранителот во спогодувањето?

256. Каква е улогата на судот во спогодувањето?

257. Како постапува судијата на претходна постапка по прием на предлог – спогодбата?

258. Во кои случаи судијата на претходна постапка може да ја одбие предлог спогодбата?

259. Што содржи пресудата врз основа на предлог спогодба и до кого се доставува?

ПОСТАПКА ЗА МЕДИЈАЦИЈА

260. Во кој случај судијата поединец може да ги упати странките на медијација?

261. Како се определува медијатор?

262. Колку трае постапката за медијација?

263. Како завршува постапката за медијација?

264. Што содржи писмената спогодба како резултат на успешната медијација?

265. Кои услови треба да бидат исполнети за судијата поединец да донесе решение за запирање на постапката?

ПОСТАПКА ЗА ИЗДАВАЊЕ КАЗНЕН НАЛОГ

266. Што содржи предлогот за издавање казнен налог?

267. Која санкција може да се предложи во предлогот за издавање казнен налог?

268. Во кои случаи може да се отфрли предлогот за издавање казнен налог?

269. Какви права има обвинетиот и неговиот бранител по прием на пресудата со која е изречен казниот налог?

ПОСТАПКА ЗА ИЗРЕКУВАЊЕ АЛТЕРНАТИВНИ МЕРКИ

270. Како се постапува при изрекување судска опомена?

271. Што содржи пресудата со која се изрекува општокорисната работа?

272. Што содржи решението кога се изрекува алтернативната мерка условно прекинување на водењето на постапката?

ПОСТАПКА СПРЕМА ПРАВНИ ЛИЦА

273. Кој е надлежен суд за водење на постапката?

274. Кое лице е овластен претставник на правното лице?

275. Во кој случај се определува претставник по службена должност?

276. Кое лице може да биде бранител на правното лице во кривичната постапка?

277. Што мора да содржи обвинението против правното лице?

278. Како се одвива текот на главната расправа и завршни зборови во постапката спрема правно лице?

279. Што мора да содржи пресудата спрема правно лице?

280. Кои вонредни правни лекови може да се користат во постапката спрема правното лице?

ПОСТАПКА ЗА ОДЗЕМАЊЕ НА ПРЕДМЕТИ И КОНФИСКАЦИЈА НА ИМОТ И ИМОТНА КОРИСТ ПРИБАВЕНА СО КРИВИЧНО ДЕЛО

281. Како се постапува со предметите што според Кривичниот законик мора да се одземат во случај кога постапката нема да заврши со пресуда со која обвинетиот се огласува за виновен?

282. Како се постапува спрема лицето врз кое е пренесен имотот или имотната корист односно спрема претставникот на правното лице во постапка за конфискација на имот и имотна корист?

283. Во кој случај судот ќе изрече мерка проширена конфискација?

284. Во кој случај се изрекува мерката проширена конфискација спрема трето лице?

285. Што содржи одлуката на судот со која е изречена мерката конфискација на имот и имотна корист?

286. Во кои случаи се спроведува Посебната постапка за конфискација на имот и имотна корист и одземање на предмети?

287. Кои дејствија се преземаат во текот на Посебната постапка за конфискација на имот и имотна корист и одземање на предмети?

**III. ЗАКОН ЗА ПРАВДА ЗА ДЕЦАТА
ЗНАЧЕЊЕ НА ПОИМИТЕ И ИЗРАЗИТЕ**

1. Кое дете е дете во ризик?

2. Кое дете е дете во ризик до 14 години?

3. Кое дете е дете во ризик од 14 до 18 години?

4. Кое дете е дете во судир со закон од 14 до 16 години?

5. Кое дете е дете во судир со закон над 16 години?

6. Кое дете е дете жртва?

САНКЦИИ СПРЕМА ДЕЦА И НИВНАТА ЦЕЛ

7. На која категорија дете може да му се изречат само воспитни мерки?

8. Кои санкции може да се изречат на дете од 16 до 18 годишна возраст?

9. Што е целта на санкциите спрема деца?

ВОСПИТНИ МЕРКИ

10. Кои видови воспитни мерки може да бидат изречени на дете над 14 годишна возраст?

11. Во што се состои воспитната мерка Укор?

12. Во што се состои воспитната мерка Упатување во центар за деца?

13. Кога судот изрекува засилен надзор од страна на родителот односно старателот и во што се состои оваа мерка?

14. Кога судот изрекува засилен надзор од страна на згрижувачко семејство и во што се состои оваа мерка?

15. Кога судот изрекува засилен надзор од страна на центарот и во што се состои оваа мерка?

16. Кои посебни обврски може да се одредат при мерка на засилен надзор?

17. Во што се состои заводската мерка упатување во воспитна установа?

18. Во што се состои заводската мерка упатување во воспитно-поправен дом?

ВИДОВИ НА КАЗНИ ЗА ДЕЦА НАД 16 ГОДИШНА ВОЗРАСТ

19. Кои казни може да му се изречат на дете над 16 годишна возраст?

20. Спрема кои деца и во кои случаи може да се изрече Затвор за деца?

21. Кои околности ги зема судот предвид при одмерување на казната затвор за деца?

22. Кои услови треба да бидат исполнети за детето да се пушти на условен отпуст?

23. Дали паричната казна може да се изрече како споредна казна и во кои случаи?

24. Колку изнесува бројот на дневни глоби?

25. Во кои случаи и на кој начин неплатената парична казна може да се замени со општокорисна работа?

АЛТЕРНАТИВНИ МЕРКИ

26. Спрема која категорија деца и за каков облик на преземени дејствија може да се изречат алтернативните мерки?

27. Кои видови алтернативни мерки може да се изречат според Законот за правда за децата?

28. Објасни во кои случаи судот изрекува условна осуда со заштитен надзор.

29. Во што се состои алтернативната мерка условно прекинување на постапката?

30. Во кои случаи може да се изрече општокорисна работа?

ИЗРЕКУВАЊЕ НА САНКЦИИ НА ПОЛНОЛЕТНИ ЛИЦА ЗА ДЕЈСТВИЈА ШТО СО ЗАКОН СЕ ПРЕДВИДЕНИ КАКО КРИВИЧНИ ДЕЛА КОИ ГИ СТОРИЛЕ КАКО ДЕЦА

31. Како се постапува спрема полнолетно лице кое во време на судењето не наполнило 21 година?

32. Какви санкции може да му се изречат на полнолетно лице за дејствие што со закон е предвидено како кривично дело кое го извршило како дете над 16 годишна возраст?

33. Во кои случаи може да се изречат воспитни мерки на помлади полнолетни лица?

ПОСТАПКА ЗА ПРИМЕНА НА МЕРКИ НА ОДВРАЌАЊЕ

34. Кои услови треба да бидат исполнети за јавниот обвинител да ја примени постапката за мерки на одвраќање?

35. Кои одлуки може да ги донесе јавниот обвинител во постапката за примена на мерки на одвраќање?

36. Како може да постапи јавниот обвинител во рамки на постапката за примена на мерки на одвраќање во случај на дејствија што со закон се предвидени како кривични дела за кои е утврдена казна затвор до пет години?

ЗАШТИТА НА ДЕЦА ЖРТВИ НА КРИВИЧНИ ДЕЛА И СВЕДОЦИ ВО КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА

37. Кои права ги има детето жртва?

38. Кои права ги има детето сведок?

39. Како треба да постапуваат полицијата, јавниот обвинител и судот спрема детето жртва?

40. Во кои случаи судот мора да определи посебна мерка на процесна заштита спрема детето жртва?

41. Кои посебните мерки на процесна заштита при давање исказ може да се применат спрема деца жртви и деца сведоци?

42. Во кој дел од постапката судот е должен да ја исклучи јавноста?

43. Како се сослушува детето жртва?

Објасни во каква постапка детето жртва може да оствари право на обештетување.

IV. ЗАКОН ЗА ЗАШТИТА НА СВЕДОЦИТЕ

1. Како се постапува со класифицираните информа-
ции според Законот за заштита на сведоци?

2. Кои се мерките за заштита според Законот за заш-
тита на сведоци?

V. ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИ

1. Какви видови на прекршочни санкции се предви-
дени во Законот за прекршоци?

2. Кои се условите за изрекување на прекршочни
санкции?

3. Како се одвива мандатната постапка со издавање
на мандатен патен налог?

4. Кои одлуки се носат во прекршочна постапка?

VI. ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ ПРОТИВ ЈАВНИ- ОТ РЕД И МИР

1. Кои видови прекршоци се предвидени во Законот
за прекршоците против јавниот ред и мир?

2. ГРАЃАНСКО ПРАВО

A. ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ

1. Устав на Република Северна Македонија;
2. Уставен закон за спроведување на Уставот на Ре-
публика Северна Македонија;

3. Закон за сопственост и други стварни права;
4. Закон за градежно земјиште;
5. Закон за приватизација и закуп на градежно зем-
јиште во државна сопственост;

6. Закон за градење;
7. Закон за земјоделското земјиште;
8. Закон за консолидација на земјоделско земјиште;
9. Закон за експропријација;
10. Закон за денационализација;
11. Закон за постапување со бесправно изградени
објекти;

12. Закон за користење и располагање со стварите
во државна сопственост и со стварите во општинска
сопственост;

13. Закон за продажба и давање под закуп на делов-
ните згради и деловните простории на Република Маке-
донија;

14. Закон за концесии и јавно приватно партнер-
ство;

15. Закон за катастар на недвижности;
16. Закон за договорен залог;
17. Закон за облигационите односи;
18. Закон за наследувањето;
19. Закон за семејството;
20. Закон за парничната постапка;
21. Закон за вонпарнична постапка;
22. Закон за извршување;

B. ПРАВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Родна Живковска, Тина Пржеска, Општ дел на
граѓанското право, Европа 92, Кочани, 2011;

2. Родна Живковска, Стварно право, книга I: поим-
от стварно право, ствари, владение, Европа 92,
Скопје, 2005;

3. Родна Живковска, Тина Пржеска, Соња Димова,
Неша Петрушевска, Коментар на Законот за катастар
на недвижности: стварно право 3, Правен факултет
„Јустинијан Први“ - Европа 92, Скопје, 2013;

4. Гале Галев, Јадранка Дабовиќ Анастасовска, Об-
лигационо право, 3-то изд., Просветно дело, Скопје,
2012;

5. Дејан Мицковиќ, Ангел Ристов, Наследно право,
Соби Трејд, Скопје, 2016;

6. Дејан Мицковиќ, Ангел Ристов, Семејно право,
Соби Трејд, Скопје, 2015;

7. Јадранка Дабовиќ Анастасовска, Валентин Пепе-
љугоски, Право на интелектуална сопственост, 2-ро
изд. Академик, Скопје, 2012;

8. Арсен Јаневски, Татјана Зороска Камиловска, Гра-
ѓанско процесно право, книга 1: парнично право, 2-ро,
изд., Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје,
2012;

9. Арсен Јаневски, Татјана Зороска Камиловска, Гра-
ѓанско процесно право, книга 2: вонпарнично право,
Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2010;

10. Арсен Јаневски, Татјана Зороска Камиловска,
Граѓанско процесно право, книга 3: извршно право,
Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2011;

V. ПРАШАЊА ПО ГРАЃАНСКО МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО

I. СТВАРНО ПРАВО

1. Поим, содржина, видови и начела на стварните
права;

2. Поим и видови ствари;

3. Поим, содржина, дејство и ограничувања на пра-
вото на сопственост;

4. Правен режим на градежно земјиште;

5. Приватизација и закуп на градежно земјиште во
државна сопственост;

6. Стварноправни односи кај градењето;

7. Правен режим на земјоделско земјиште;

8. Консолидација на земјоделско земјиште;

9. Правен режим на стварите во државна сопстве-
ност и на стварите во општинска сопственост;

10. Располагање со деловните згради и деловните
простории на државата;

11. Концесии (општи правила);

12. Соседско право;

13. Сосопственост (поим, предмет, носители, сод-
ржина);

14. Заедничка сопственост (општи правила);

15. Заедничка сопственост во брачна, вонбрачна и
семејна заедница;

16. Заедничка сопственост во наследничка заед-
ница;

17. Етажна сопственост (поим, предмет, носители,
содржина);

18. Управување со станбени згради;

19. Стекнување право на сопственост врз основа на
закон (создавање нова ствар, мешање и спојување, гра-
дење на земјиште);

20. Стекнување право на сопственост врз основа на
закон (одржувачка, сеење и садење растенија, одвојува-
ње на плодови);

21. Стекнување право на сопственост врз основа на
закон (припојување и таложење, корито на водотек, соз-
давање на остров);

22. Стекнување право на сопственост врз основа на
закон (окупација, изгубена ствар, скриено богатство и
културно добро);

23. Стекнување право на сопственост врз основа на
правно дело;

24. Катастар на недвижност (видови, правни основи
и исправи за запишување на правата на недвижнос-
тите);

25. Стекнување на право на сопственост со наследу-
вање и со одлука на државен орган;

26. Експропријација;

27. Денационализација;

28. Постапување со бесправно изградени објекти;

29. Заштита на правото на сопственост (домашно
право, Европска Конвенција за човекови права);

30. Престанок на правото на сопственост;

31. Владение (поим, видови);

32. Владение (стекнување, заштита, престанок);

33. Стварни службености;

34. Лични службености;

35. Хипотека;
36. Залог врз подвижни ствари, хартии од вредност, побарувања и други права;
37. Реален товар;
38. Стварни права на странски лица;

II. ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО

1. Начела на облигационото право;
2. Правна и деловна способност на договарачите;
3. Склучување на договорите;
4. Предмет и кауза на договорите;
5. Посебни услови за настанување на договорите (форма, дозвола и одобрение);
6. Условување и орочување на договорите;
7. Зајакнување на договорите (капар и пишманлак);
8. Општи правила за застапувањето;
9. Полномошно;
10. Толкување на договорите;
11. Ништовност на договорите (поим, видови, правни последици);
12. Посебни видови ништовност на договорите (лихварски договор, фиктивен договор, симулиран договор, други случаи);
13. Рушливост на договорите (поим, видови, правни последици);
14. Посебни видови рушливост на договорите (ограничена деловна способност, маани на волја, прекумерно оштетување, други случаи);
15. Некои посебни правила за двостраните договори (приговор за неисполнување на договор, невозможност за исполнување);
16. Некои посебни правила за двостраните договори (општи услови на договорот, отстапување на договорот);
17. Раскинување на договорите поради неисполнување и поради материјални и правни недостатоци на исполнувањето;
18. Раскинување или измена на договор поради променети околности;
19. Општи дејства на договорот (создавање обврски за договарачите, договор во корист на трето лице);
20. Општи правила за одговорноста за штета (субјекти, штетно дејствие, штета, каузалитет);
21. Одговорност за штета по основ на вина (субјективна одговорност);
22. Одговорност за друг (одговорност за малолетници, одговорност за душевно болни лица и лица заостанати во умствениот развој, одговорност на работодавецот спрема трето лице, одговорност на правно лице за штета причинета од негов орган);
23. Општи правила за одговорноста за штета од опасен предмет или опасна дејност (објективна одговорност);
24. Посебни видови објективна одговорност за штета (одговорност во случај на несреќа предизвикана со моторни возила во движење, одговорност за штета од животни, одговорност за штета од градеж);
25. Посебни видови објективна одговорност за штета (одговорност за неисправен производ);
26. Правни односи кај задолжителното осигурување во сообраќајот;
27. Посебни случаи на одговорност за штета (терористички акти, јавни демонстрации или манифестации, корупција, меѓународни воени или други организации; приредби, недавање на неопходна помош, обврска за склучување на договор, вршење работи од јавен интерес);

28. Надоместување на материјална штета (општи правила, надомест на материјалната штета во случај на смрт, телесна повреда и оштетување на здравјето, надомест на материјалната штета во случај на повреда на честа и ширење на невистинити наводи);
29. Надоместување на нематеријална штета;
30. Граѓанска одговорност за навреда и клевета;
31. Стекнување без основ (неосновано збогатување);
32. Работоводство без налог (неповикано вршење турѓи работи);
33. Еднострана изјава на волја (јавно ветување награда);
34. Еднострана изјава на волја (општи правила за хартии од вредност, легитимациони хартии и знаци);
35. Право на надомест на договорна штета;
36. Договорна казна;
37. Казнена камата;
38. Побивање на должниковите правни дејствија;
39. Право на задржување (ретенција);
40. Доверителови права во некои посебни случаи (предмети определени според родот, сторување, несторување, штета наместо досуденото, судски пенали);
41. Престанување на обврските со исполнување (субјекти на исполнување, суброгација);
42. Престанување на обврските со исполнување (предмет, време и место на исполнување, засметување на исполнување, признаница и обврзница);
43. Рокови за исполнување парични обврски (финансиска дисциплина);
44. Задолжување на доверителот и на должникот;
45. Исполнување со полагање и продажба на предмет што се должи;
46. Пребивање (компензација);
47. Останати начини на престанување на обврските (отпуштање на долг, новација, соединување (конфузија);
48. Останати начини на престанување на обврските (неможност на исполнување, истек на време и отказ, смрт);
49. Застареност (општи правила и рокови);
50. Застареност (прекин и застој);
51. Посебни правила за паричните обврски (монетарен номинализам, валута, индексна клаузула, лизгава скала, плаќање пред рокот);
52. Договорна камата;
53. Алтернативни и факултативни обврски;
54. Деливи, неделиви и солидарни обврски;
55. Договорна цесија;
56. Промени кај страната на должникот (преземање на долг, пристапување кон долг, преземање на исполнување);
57. Договор за продажба (поим, елементи, дејство);
58. Обврски на продавачот;
59. Обврски на купувачот;
60. Случаи на продажба со особени погодби (продажба со право на првенствено купување, купување на проба, продажба по мостра или модел, продажба со спецификација);
61. Случаи на продажба со особени погодби (продажба со задржување на правото на сопственост, продажба со отплата на цената во рати, продавен налог);
62. Договор за размена;
63. Договор за заем;
64. Договор за дар;
65. Договор за закуп (општи правила, елементи, содржина, дејство);
66. Договор за закуп на стан;
67. Посебни правила за подзакупот;
68. Договор за послуга;

69. Договор за дело;
70. Договор за ортаклак (заедница);
71. Договор за лиценца;
72. Договор за депозит (остава);
73. Договор за налог;
74. Договор за отстапување на имотот за време на живот;
75. Договор за доживотна издршка;
76. Договор за гаранција (емство);
77. Договор за порамнување;
78. Општи правила за потрошувачките договори (субјекти, плаќање на обврските, договорна одговорност за производителите);
79. Нечесни одредби во потрошувачките договори;
80. Договори надвор од деловните простории на трговецот и договори на далечина;
81. Договор за временски ограничено право на користење на одредена недвижност (time sharing);

III. НАСЛЕДНО ПРАВО

1. Законски наследници и наследни редови;
2. Посебни правила за посвоеници;
3. Посебни правила за брачниот другар;
4. Посебни правила за родители и за лица кои живееле во трајна заедница;
5. Нужни наследници (нужни наследници и нужен дел на оставината, пресметување на нужниот дел);
6. Нужни наследници (имот што се издвојува од оставината, намалување на располагањата со тестаментот и враќање на подароците поради повреда на нужниот дел);
7. Нужни наследници (исклучување на нужните наследници, лишување од нужниот дел во корист на потомците);
8. Засметување на подароците и на легатите во наследниот дел;
9. Тестаментално наследување (услови за полноважност на тестаментот);
10. Тестаментално наследување (содржина на тестамент, општи формални барања);
11. Тестаментално наследување (форми на тестамент);
12. Тестаментално наследување (легати);
13. Тестаментално наследување (извршител на тестаментот, отповикување на тестамент);
14. Отворање на наследство;
15. Здобивање со оставина и откажување од наследство;

IV. СЕМЕЈНО ПРАВО

1. Услови за склучување и полноважност на бракот;
2. Постапка за склучување на брак;
3. Права и должности на брачните другари;
4. Поништување на брак;
5. Развод на брак;
6. Односи на родители и деца (поим и содржина);
7. Утврдување на татковство и на мајчинство;
8. Оспорување на татковство и на мајчинство;
9. Вршење, престанок и продолжување на родителското право;
10. Надзор над вршењето на родителското право;
11. Посвојување (општи правила, услови и критериуми за посвојување);
12. Посвојување (засновање на посвојување);
13. Посвојување (права и должности на посвоителот и на посвоеникот);
14. Посвојување (престанок на посвојувањето);
15. Старателство (општи правила);
16. Старателство (старател);
17. Старателство (старателство над малолетни лица);

18. Старателство (старателство над лица на кои им е одземена или ограничена деловната способност);
19. Старателство (старател за посебни случаи);
20. Старателство (старателство над малолетни лица-жртви на трговија со луѓе);
21. Издржување (издржување на децата, на родителите и на другите роднини);
22. Издржување (издржување на брачен другар);
23. Издржување (определување на издршка);
24. Имотни односи на родителите и децата;
25. Превенција, спречување и заштита од семејно насилство (општи правила и институционална рамка);
26. Превенција, спречување и заштита од семејно насилство (превенција и мерки за заштита);
27. Превенција, спречување и заштита од семејно насилство (привремени мерки за заштита);

V. ПРАВО НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ

1. Носители на авторско право (автор, други носители, авторско дело од работен однос);
2. Авторско дело (поим, видови, услови за заштита);
3. Содржина на авторското право (морални права);
4. Содржина на авторското право (материјални права);
5. Содржина на авторското право (други права на авторот);
6. Исклучоци и ограничувања на авторското право;
7. Траење на авторското право;
8. Пренесување материјални права (општи правила);
9. Авторски договори (издавачки договор);
10. Авторски договори (договор за јавно изведување, договор за нарачка авторско дело);
11. Сродни права (општи правила, права на уметници-изведувачи, права на произведувачи на фонограм, права на филмски продуцент);
12. Сродни права (права на радио-телевизиска организација, права на издавачи, права на изготвувач на база на податоци);
13. Колективно управување со авторското право и сродните права;
14. Превентивна заштита на авторското право и сродните права (технолошки мерки, електронските информации за управување со правата, депонирање оригинал или примерок од дело, Символи и ознаки);
15. Поим и видови права на индустриска сопственост, субјекти и институционална рамка;
16. Патент;
17. Индустриски дизајн
18. Трговска марка
19. Ознака на потекло;
20. Географска ознака;
21. Прометливост на правата од индустриска сопственост (договор за пренос, договор за лиценца);
22. Застапување во постапките за признавање на правата од индустриската сопственост;

VI. ГРАЃАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО

I. ПАРНИЧНА ПОСТАПКА

1. Начела на парничната постапка;
2. Организација на судовите;
3. Надлежност на судовите;
4. Ненадлежност;
5. Судир на надлежноста;
6. Состав на судот;
7. Изземање на судиите;
8. Вредност на предметот на спорот;
9. Парнични странки;
10. Сопарничарство;
11. Учество на трети лица во парница;

12. Застапници на странките;
13. Поднесоци;
14. Записници;
15. Доставување на писмена;
16. Рокови;
17. Рочишта;
18. Пропуштање на парничните дејствија;
19. Враќање во поранешна состојба;
20. Прекин на постапка;
21. Застанување на постапка;
22. Докажување и докази;
23. Доказни средства;
24. Судско порамнување;
25. Претходни прашања;
26. Правна помош;
27. Трошоци во парничната постапка;
28. Тужба (поим и содржина);
29. Неуредна тужба;
30. Видови тужби;
31. Истакнување на повеќе тужбени барања во една тужба;
32. Поднесување на тужба;
33. Преиначување на тужба;
34. Повлекување на тужба;
35. Одредување од тужбеното барање;
36. Однесување на тужениот во парница;
37. Приговор заради пребивање;
38. Противтужба;
39. Прекин на постапката;
40. Докази и изведување на докази;
41. Обезбедување на докази;
42. Претходно испитување на тужба;
43. Подготвување на главна расправа;
44. Доставување на тужба на тужениот за одговор;
45. Подготвително рочиште;
46. Закажување на рочиште за главна расправа;
47. Главна расправа;
48. Донесување на конечна одлука;
49. Пресуда (поим, содржина, видови на пресуди);
50. Пресуда (донесување, објавување, писмена изработка и поправка);
51. Решение;
52. Правосилност (поим и елементи);
53. Правосилност (граници);
54. Жалба против пресуда;
55. Жалба против решение;
56. Ревизија против пресуда;
57. Ревизија против решение;
58. Повторување на постапка;
59. Постапка во спорови од работните односи;
60. Постапка во спорови поради смекавање на владение;
61. Издавање платен налог;
62. Постапка во спорови од мала вредност;
63. Постапка во стопански спорови;
64. Постапка за развод на брак;
65. Постапка за поништување на брак;
66. Постапка за патернитетни и матернитетни спорови;
67. Постапка за доверување на деца за чување и воспитување;
68. Постапка во споровите за издржување на деца;
69. Постапка за заштита на авторското право и сродните права;
70. Постапка за заштита на правата на индустриска сопственост.

II. ВОНПАРНИЧНА ПОСТАПКА

1. Основни начела на вонпарничната постапка;
2. Субјекти на вонпарничната постапка;
3. Поведување на вонпарничната постапка;
4. Постапка за одземање на деловна способност;

5. Постапка за враќање на деловна способност;
6. Постапка за задржување во јавна здравствена установа за лекување на душевни болести;
7. Постапка за прогласување на исчезнато лице за умрено;
8. Постапка за докажување на смртта;
9. Постапка за давање дозвола за склучување на брак;
10. Постапка за одземање на родителски права;
11. Постапка за продолжување на родителските права и должности по полнолетството;
12. Постапка за расправање на оставина;
13. Нотари (повереници на судот);
14. Постапка кога за расправање оставина е надлежен странски орган;
15. Постапка за уредување на начинот на управување и користење на заеднички предмети;
16. Постапка за уредување на односите меѓу етапните сопственици;
17. Постапка за делба на заеднички предмети или имот;
18. Постапка за уредување на меѓи;
19. Постапка за определување на надоместок за експроприрана недвижност;
20. Постапка за составување судски тестамент;
21. Постапка за поништување исправи;
22. Постапка за чување на исправи;
23. Постапка за судски депозит.

III. ИЗВРШНА ПОСТАПКА

1. Основни начела на извршната постапка;
2. Субјекти на постапката за извршување;
3. Извршна исправа;
4. Извршност на одлука;
5. Извршност на порамнување;
6. Извршност на нотарска исправа;
7. Клазула за извршност;
8. Подобност на извршна исправа за извршување;
9. Средства и предмет на извршување;
10. Барање за извршување и повлекување на барањето за извршување;
11. Спроведување на извршување;
12. Приговор против неправилности при извршување;
13. Противизвршување;
14. Одлагање и запирање на извршувањето;
15. Извршување врз подвижни предмети;
16. Извршување врз парично побарување на должникот;
17. Извршување врз побарување да се предадат или да се испорачаат подвижни предмети или недвижност;
18. Извршување врз хартии од вредност и врз удел во трговско друштво;
19. Извршување над имотната корист што произлегува од авторското право;
20. Извршување врз недвижности;
21. Извршување судски пенали;
22. Изземање и ограничување на извршувањето;
23. Извршување врз средства на сметка на должникот;
24. Извршување врз подвижни предмети и права спрема Република Македонија и нејзините органи, единици на локална самоуправа;
25. Извршување врз побарување да се предадат или испорачаат подвижни предмети;
26. Испразнување и предавање недвижност;
27. Извршување на обврска на дејствие, трпење или несторување;
28. Извршување за враќање на работник на работа;
29. Извршување со запишување на права во јавна книга;

30. Извршување со продажба на предмети за кои не е можна физичката делба;

31. Поведување и тек на постапката за обезбедување побарувања;

32. Правни лекови во постапката за обезбедување на побарувања;

33. Средства за обезбедување на побарувањата (судско заложно право);

34. Средства за обезбедување на побарувањата (претходни мерки);

35. Средства за обезбедување на побарувањата (привремени мерки);

36. Обезбедување на побарувањата со пренос на сопственост на предмети и со пренос на права;

3. ТРГОВСКО ПРАВО

А. ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ

1. Закон за трговските друштва;

2. Закон за стечај;

3. Закон за меница;

4. Закон за преземање на акционерските друштва;

Б. ПРАВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Коевски д-р Горан, Спасевски д-р Дарко, „199 Обрасци на договори од трговското работење и од имотното право“, Академик, 2016;

2. Николовски д-р Александар, Плавшиќ д-р Снежана, „Трговско право“, Скопје, 2005 година;

Б. ПРАШАЊА ПО ТРГОВСКО ПРАВО

1. ЗАКОН ЗА ТРГОВСКИТЕ ДРУШТВА

1. Трговец (поим и видови);

2. Трговец – поединец (поим, упис, фирма и престанување);

3. Трговски друштва (поим, форми и основање);

4. Белези на трговските друштва (фирма и седиште);

5. Предмет на работење на трговско друштво;

6. Застапување на трговско друштво;

7. Прокура (поим, видови и упис);

8. Трговски полномошник и трговски патник;

9. Трговски регистар (поим, начин на водење и постапка за упис);

10. Субјекти што се запишуваат во трговскиот регистар;

11. Јавно трговско друштво (поим, основање, правни основи меѓу содружниците, со трети лица и престанување на јавното друштво и содружништвото);

12. Командитно друштво (поим, основање, упис, правни односи меѓу содружниците, правни односи на друштвото со трети лица и престанување);

13. Друштво со ограничена одговорност (поим, основање и упис во трговскиот регистар);

14. Права и должности на содружниците во ДОО;

15. Престанување на содружничкиот однос во ДОО;

16. Акти, документи и информирање на содружниците во ДОО;

17. Управување и раководење со ДОО (органи на друштвото);

18. Престанување на ДОО (основи);

19. Акционерско друштво (поим, фирма и број на акционери);

20. Акции и други хартии од вредност на АД (издавање, пренос и евиденција);

21. Основање на акционерско друштво (симултантно и сукцесивно основање на АД);

22. Содржина и измени на статутот на АД;

23. Акти, документи и информирање на акционерите на АД;

24. Правни односи меѓу друштвото и акционерите;

25. Органи на АД (систем на управување);

26. Собрание на АД (надлежност, годишно собрание, свикување и одржување на собрание);

27. Ништовност и побивање на одлуката на собранието на АД;

28. Зголемување и намалување на основната главнина (начин на зголемување и намалување);

29. Голема зделка и зделка со заинтересирана страна;

30. Престанување на АД (основи и упис на одлука за престанување);

31. Командитно друштво со акции (поим);

32. Трговски книги, годишна сметка и финансиски извештаи);

33. Распоредување на добивката;

34. Распределба на дивидендата;

35. Учество во други трговски друштва;

36. Преобразба на друштвото од една во друга форма на друштвото (поим и постапка);

37. Присоединување, спојување и поделба на друштвата;

38. Ликвидација на друштвото;

39. Стопанска интересна заедница;

40. Управување и застапување на стопанската интересна заедница;

41. Странско трговско друштво (поим, подружница и претставништво на странско трговско друштво);

II. ЗАКОН ЗА ПРЕЗЕМАЊЕ НА АКЦИОНЕРСКИ ДРУШТВА

1. Понуда за преземање на акционерски друштва (од член 9 до член 20 од Закон за преземање на акционерските друштва);

2. Постапка во врска со понуда за преземање на акционерски друштва (од член 21 до член 39 од Закон за преземање на акционерските друштва);

3. Конкурентска понуда за преземање на акционерски друштва (од член 40 до член 44 од Закон за преземање на акционерските друштва);

III. ЗАКОН ЗА СТЕЧАЈ

1. Цели на стечајна постапка и лица над чиј имот се спроведува стечајна постапка;

2. Услови за отворање на стечајна постапка и начела на стечајната постапка;

3. Начела на стечајната постапка;

4. Месна надлежност во стечајната постапка;

5. Одлуки во стечајната постапка и жалба против решение;

6. Стечаен судија (овластувања);

7. Стечаен управник (именување, овластување и разрешување);

8. Одбор на доверители (основање и разрешување);

9. Собрание на доверители (свикување, седници и одлучување);

10. Поведување стечајна постапка;

11. Претходна постапка (поведување на претходна постапка);

12. Отворање на стечајна постапка (рочиште за изјаснување по предлогот за отворање на стечајна постапка);

13. Одлучување по пријава (предлог) за отворање стечајна постапка;

14. Решение за отворање стечајна постапка;

15. Случаи во кои отворената стечајна постапка не се спроведува;

16. Одлука за начинот на располагање;

17. Стечајна маса;

18. Утврдување на побарувањата (пријавување);

19. Произнесување по пријавени побарувања;

20. Поведување постапка пред суд за утврдување на оспоре но побарување;

21. Стечајни доверители;

22. Излачни доверители;
23. Развлачни доверители;
24. Доверители на стечајната маса;
25. Правни последици од отворањето на стечајната постапка;
26. Исполнување на правните работи (право на стечајниот управник на избор);
27. Побивање на правните дејства на стечајниот должник (општо);
28. Намирување на стечајни доверители;
29. План за распределба;
30. План за авансна распределба;
31. Конечна распределба на средствата;
32. Заклучување на стечајната постапка;
33. Запирање на стечајната постапка;
34. Намирување на доверителите на стечајната маса;
35. План за реорганизација (сочинување, поднесување, содржина);
36. Прифаќање и одобрување на планот за реорганизација;
37. Ослободување од преостанатите обврски;
38. Организација на стечајните управници;
39. Стечајна постапка врз имот на умрено лице – трговец;
40. Стечајна постапка врз заеднички имот на брачни другари;
41. Меѓународен стечај;
42. Меѓународна надлежност на суд на Република Северна Македонија за спроведување на стечајна постапка;
43. Претпоставки и постапка за признавање странска одлука за отворање на стечајна постапка (примена на општи правила);

IV. ДОГОВОРИ УРЕДЕНИ СО ПОСЕБНИ ЗАКОНИ

1. Лизинг (од член 1 до член 17 од Закон за лизинг);
- V. ЗАКОН ЗА МЕНИЦА
1. Трасирана и сопствена меница (содржина и издавање);
2. Индосамент;
3. Акцепт;
4. Авал;
5. Плаќање на меница;
6. Регрес заради неакцептирање и неисплата на меница;
7. Интервенција;
8. Менични права.

4. ТРУДОВО ПРАВО

A. ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ

1. Закон за работните односи;
2. Законот за вработувањето и осигурувањето во случај на невработеност;
3. Закон за вработување и работа на странци;
4. Закон за пензиското и инвалидското осигурување;
5. Закон за вработување на инвалидни лица;
6. Закон за безбедност и здравје при работа;
7. Закон за социјалната заштита;
8. Закон за мирно решавање на работните спорови;

B. ПРАВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Старова, Г., Трудово Право, (Просветно дело АД Скопје), 2009;

B. ПРАШАЊА ПО ПРЕДМЕТОТ ТРУДОВО ПРАВО

I. ЗАКОН ЗА РАБОТНИ ОДНОСИ

1. Поим на работен однос и уредување на работните односи;

2. Забрана на дискриминацијата, директна и индиректна дискриминација, исклучоци од забрана на дискриминација и надомест на штета за дискриминација;
3. Вознемирување и полово вознемирување, и психичко вознемирување на работно место (мобинг);
4. Товар на докажување во случај на спор во врска со забраната за дискриминацијата и вознемирувањето;
5. Ограничување на автономијата на договорните страни;

ДОГОВОР ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

1. Договор за вработување и договор за вработување на неопеделено и определено време;
2. Форма на договорот за вработување и страни на договорот за вработување;
3. Услови за склучување на договор за вработување, способност за склучување на договор за вработување со лице под 18 години возраст, услови за склучување на договор за вработување на странски државјани и лица без државјанство и договорна слобода;

ПРАВА И ОБВРСКИ НА СТРАНИТЕ ПРИ СКЛУЧУВАЊЕ ДОГОВОР ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

1. Начин на обезбедување на потребата од работници, објавување на слободни работни места, полово еднаквост при објавување на слободни работни места;
2. Права и обврски на работодавачот, права и обврски на кандидатот и права на неизбраните кандидати;

3. Содржина на договорот за вработување, измена на договорот за вработување и невалидни одредби на договорот за вработување;

ОБВРСКИ НА РАБОТНИКОТ

1. Обврски на работникот во врска со вршење на работа, почитување на прописите за заштитата при работата, обврска на известување и забрана на штетно однесување;

2. Обврска на чување на деловна тајна, конкурентска забрана - законска забрана на конкурентското дејствување, конкурентска клаузула - договорна забрана на конкурентското дејствување, надоместок за почитување на конкурентската клаузула и престанување на конкурентската клаузула;

ОБВРСКИ НА РАБОТОДАВАЧОТ

1. Обезбедување на работа, обврска на плаќање за вршење на работата, обврска на обезбедување на безбедни работни услови, обврска за штитење на личноста на работникот и заштита на личните податоци на работникот;

2. Мирување на правата и обврските од договорот за вработување;

3. Договор за вработување на определено време и сезонска работа;

4. Договор за вработување со неполноработно време и договор за вработување со неполноработно време со повеќе работодавачи;

5. Договор за вработување со вршење на работа дома, забрана на работа дома, работи коишто не смеат да се вршат дома, договор за вработување на куќни помошници;

6. Договор за вработување на деловни лица (менаџерски договор) и остварување на права и обврски од работен однос на раководниот орган (менаџер);

ПРИПРАВНИЧКИ СТАЖ, ВОЛОНТЕРСКИ СТАЖ И ПРОБНА РАБОТА

1. Вршење на приправнички стаж, траење на приправничкиот стаж, изведување на приправничкиот стаж и ограничување на отказ на приправникот од страна на работодавачот;

2. Пробна работа и волонтерски стаж;

3. Начини на престанување на важноста на договорот за вработување и враќање на документи и издавање потврда;

4. Престанување на важноста на договорот за вработување на определено работно време, престанување на важноста на договорот за вработување поради смрт на работникот, односно работодавачот (физичко лице), престанување на важноста на договорот за вработување поради поведување постапка за престанок на работодавачот и права на работниците и раскинување на договорот за вработување со спогодба;

5. Промена на работодавачот и заштита на правата на работниците во случај на пренесување на трговско друштво или делови на трговско друштво;

ОТКАЖУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ СО ОТКАЗ ОД СТРАНА НА РАБОТНИКОТ И РАБОТОДАВАЧОТ

1. Откажување на договорот за вработување со и без отказан рок, дозволеност на отказ, причина и обврска за докажување;

2. Постапка пред отказот поради вина на страната на работникот, Форма и содржина на отказот и врачување на отказот;

3. Основани причини за отказ;

4. Неосновани причини за отказ;

5. Понуда на нов променет договор пред отказ;

6. Откажување на договорот за вработување од лични причини на страна на работникот и услови за откажување на договорот за вработување од лични причини на страна на работникот;

7. Откажување на договорот за вработување поради кршење на работниот ред и дисциплина или работните обврски со и без отказан рок и приговор на одлуката за откажување на договорот за вработување без отказан рок;

8. Отстранување од работа од кај работодавачот до донесување на одлука за отказ на договорот за вработување и приговор на одлуката за отстранување од кај работодавачот;

9. Парична казна, форма на одлуката за откажување на договорот за вработување, односно на одлуката за паричната казна и надлежен орган за изрекување на отказ на договорот за вработување и на парична казна;

6. Отказни рокови, минимални отказни рокови, течење на отказниот рок и паричен надоместок наместо отказан рок;

7. Права и обврски на страните за време на отказниот рок и приговор против одлука за откажување на договорот за вработување со отказан рок;

8. Рокови на застареност при отказ на договорот за вработување;

9. Информирање и консултирање на работниците;

10. Информирање и консултирање при колективни отпуштања од деловни причини;

11. Права и обврски во случај на отказ од деловни причини и испратнина;

12. Отказ од страна на работодавачот, отказ од страна на работникот и забрана на отказ поради бременост, раѓање и родителство;

13. Престанок на важноста на договор за вработување врз основана судска пресуда, престанување на важноста на договорот за вработување поради утврдената трајна неспособност за работа и прекин на договорот за работа поради возраст на работникот;

ПЛАЌАЊЕ НА РАБОТАТА

1. Вид на плаќање, основна плата, работна успешност и додатоци, минимална плата, еднакво плаќања на мажи и на жени, ден на исплаќањето, место и начин на исплаќањето на платата и задржување и порамнување на исплаќањето на платата;

2. Надоместок на плата, надоместување на трошоците поврзани со работата, исплата на приправниците и застарување на побарувањата од работен однос;

РАБОТНО ВРЕМЕ

1. Полно работно време;

2. Прекувремена работа;

3. Дополнително работење во случаи на природна или друга несреќа, забрана на вршење работа подолго од полно работно време и дополнително работење;

4. Скратено работно време во посебни случаи;

5. Распоредување на работното време и прераспредела на работното време;

6. Работа во смени, распоред на работното време и пресметување на работното време;

7. Нокна работа, права на работниците кои работат нокно време, ограничувања на работата нокно време, консултирање со синдикатот и нокна работа на жените во индустријата и градежништвото;

ПАУЗИ И ОДМОРИ

1. Пауза за време на работното време, дневен одмор, неделен одмор, посебности на начинот на вршење на работата и можности на поинакво уредување со колективните договори;

2. Годишен одмор, определување на траењето на годишниот одмор, стекнување право на годишен одмор и право на пропорционален дел од годишниот одмор;

3. Користење на годишниот одмор, определување и користење на годишен одмор во областа на образование и наука, користење на годишен одмор при склучување на дог. за вработ. со друг работодавач и начин на користење на годишниот одмор;

4. Платен одмор, неплатено отсуство, отсуство од работа поради празнување и отсуство од работа поради неспособност за работа, заболување или повреда;

5. Отсуство од работа заради вршење на функции или обврски од посебни закони, мирување на работен однос на избран или именуван на државна или јавна функција и мирување на работен однос на работник упатен на работа во странство;

6. Образование на работниците и право на платено отсуство од работа заради образование;

НАДОМЕСТ НА ШТЕТА

1. Одговорност на работниците за штетата;

2. Паушално обештетување, намалување на обештетувањето и простување на плаќањето на обештетувањето и одговорност на работодавачот за обештетување;

ПОСЕБНА ЗАШТИТА

1. Забрана за вршење на подземни работи, заштита на работниците поради бременост и родителство и забрана за вршење работа за време на бременост, по породување и на работници од специфични ризични групи;

2. Посебна заштита за време на бременоста, заштита за време на бременост и родителство со нокна и прекувремената работа и отсуство од работа поради бременост, раѓање и родителство;

3. Повторно враќање на работа од отсуство поради бременост, раѓање и родителство, користење на отсуство од работа за родителство од татко или посвоител на дете, продолжување на отсуството поради бременост, раѓање и родителство и скратено работно време на родител на дете со развојни проблеми и посебни образовни потреби;

4. Надоместок на плата, неплатено родителско отсуство и право на мајката доилка;

ЗАШТИТА НА РАБОТНИЦИ КОИ СЕ УШТЕ НЕ НАПОЛНИЛЕ 18 ГОДИНИ ВОЗРАСТ

1. Посебна заштита на работниците кои се уште не наполниле 18 години возраст, Забрана за вршење на работи, работно време, одмор и пауза, забрана за нокна работа и зголемен годишен одмор;

ЗАШТИТА НА ИНВАЛИДИ СО ПРАВО НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА

1. Вработување, оспособување или преоспособување на инвалидите и права на инвалидите на трудот;

ПОСЕБНА ЗАШТИТА НА ПОВОЗРАСНИ РАБОТНИЦИ

1. Посебна заштита на повозрасни работници и ограничување на прекувремената и ноќната работа;

ОСТВАРУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ПРАВАТА, ОБВРСКИТЕ И ОДГОВОРНОСТИТЕ ОД РАБОТНИОТ ОДНОС

1. Остварување на правата кај работодавачот и судска заштита;

МИРНО РЕШАВАЊЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ И КОЛЕКТИВНИТЕ РАБОТНИ СПОРОВИ

1. Мирно решавање на индивидуални и колективните работни спорови и мирно решавање на колективните спорови по пат на арбитража;

ШТРАЈК

1. Права и обврски за времето на штрајк, отстранување од процесот на работа член, правила за работите кои не смеат да се прекинат за време на штрајк, последици од организирањето и учеството во штрајк;

2. Придонеси од плата, надоместок на нето плата за време на штрајк од организаторот на штрајкот, судска забрана на незаконски штрајк и надомест на штета, судска забрана за незаконско отстранување од работа и надомест на штета, судска надлежност за забрана на штрајк и отстранување од работа, штрајк во вооружени сили, полиција, органи на државната управа и јавните служби;

ВРШЕЊЕ НА РАБОТИ ВО СТРАНСТВО

1. Испраќање работник на работа во странство;
2. Договор за вработување за вршење на работи во странство;
3. Испраќање на работници во рамки на давање услуги;

РАБОТА НА ДЕЦА ПОМЛАДИ ОД 15 ГОДИНИ, УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ

1. Чираци;

2. Посебни договори;

ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР ВО ОБЛАСТА НА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

1. Надзор од страна на инспекцијата на трудот и овластувања на инспекцијата на трудот и укажување за отстранување на повреди на закон и други прописи;

2. Забрана за вршење на работи на работодавачот;

3. Овластување на институцијата за јавни приходи и покренување на прекршочна постапка;

4. Одлагање на извршување на одлука и право на жалба;

II. ЗАКОН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ И ОСИГУРУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА НЕВРАБОТЕНOST**РАЗМЕНА НА ТРУДОТ**

1. Услуги од размената на трудот на работодавачите од страна на Агенцијата;

2. Обука, преквалификација или доквалификација;

3. Советување на работодавачите за вработување на невработени лица со поволни услови;

4. Услуги од размена на трудот на невработени лица што бараат работа;

5. Професионална ориентација на невработените и други лица кои бараат работа;

6. Посредување за вработување;

ОСИГУРУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА НЕВРАБОТЕНOST

7. Право на осигурување и паричен надоместок;

8. Висина на паричен надоместок, време за кое се исплатува паричен надоместок;

ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВАТА ОД ОСИГУРУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА НЕВРАБОТЕНOST

9. Постапка за остварување на права од осигурување во случај на невработеност.

III. ЗАКОН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ И РАБОТА НА СТРАНЦИ

1. Дозвола за привремен престој;

ОГРАНИЧУВАЊЕ НА БРОЈОТ НА СТРАНЦИТЕ НА ПАЗАРОТ НА ТРУДОТ

2. Утврдување на квоти работни дозволи за странци кои можат да бидат работно ангажирани на територија на Република Македонија и утврдување на приоритети;

РАБОТНИ ДОЗВОЛИ

3. Работна дозвола и надлежни органи за издавање на работните дозволи;

4. Постапка за издавање на работна дозвола;

IV. ЗАКОН ЗА ПЕНЗИНСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ**СТЕКНУВАЊЕ И УТВРДУВАЊЕ НА ПРАВАТА**

1. Право на старосна пензија, утврдување на старосната пензија;

2. Пензиска основица;

3. Висина на старосната пензија, најнизок износ на старосна пензија и усогласување на старосна пензија;

ПРАВА ВРЗ ОСНОВА НА ИНВАЛИДНОСТ

4. Инвалидност;

5. Повреда при работа и професионални болести;

6. Инвалид на трудот и професионална рехабилитација;

7. Права врз основа на преостаната работна способност;

8. Право на инвалидска пензија;

СЕМЕЈНА ПЕНЗИЈА

9. Право на семејна пензија;

10. Семејна пензија на вдовец/вдовица;

11. Семејна пензија на дете;

12. Висина на семејната пензија;

ПАРИЧЕН НАДОМЕСТОК ЗА ТЕЛЕСНО ОШТЕТУВАЊЕ

13. Право на паричен надоместок за телесно оштетување;

14. Висина на паричниот надоместок за телесно оштетување;

ПЕНЗИСКИ СТАЖ

15. Дефинирање на пензискиот стаж;

16. Стаж на осигурување со зголемено траење;

V. ЗАКОН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА ИНВАЛИДНИ ЛИЦА

1. Дефинирање на поимот инвалидно лице;

МЕРКИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА УСЛОВИТЕ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ И РАБОТЕЊЕ НА ИНВАЛИДНО ЛИЦЕ

2. Мерки за подобрување на условите за вработување и работење на инвалидно лице;

VI. ЗАКОН ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА**ОПШТИ ОБВРСКИ НА РАБОТОДАВАЧОТ**

1. Обврска на работодавачот во врска безбедност и здравје при работа;

2. Начела врз кои се спроведуваат мерките за безбедност и здравје при работата;

3. Стручен испит од областа на безбедноста при работа;

ДРУГИ ОБВРСКИ НА РАБОТОДАВАЧОТ

4. Заштита од пожар, евакуација и спасување;

5. Информирање на работниците;

6. Претставник на работниците за безбедност и здравје при работа;

7. Права на претставникот на вработените;

ПРАВА И ОБВРСКИ НА ВРАБОТЕНИТЕ

8. Права и обврски на вработените согласно Законот;

ВИ. ЗАКОН ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ НА РАБОТНИТЕ СПОРОВИ

1. Одредување на поимите: колективен работен спор, индивидуален работен спор, помирување, арбитража, помирувач и арбитер;

2. Начело на доброволност и начело на независност, неутралност и непристрасност;

ПОСТАПКА ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ НА РАБОТНИТЕ СПОРОВИ

3. Покренување на постапка;

4. Определување на помирувачи, односно арбитри и надоместок за помирувач, односно арбитер;

5. Учество на помирувачот во процесот на колективното договарање, учество на помирувачот во колективниот спор, учество на помирувачот во спорови во дејностите од општ интерес;

6. Орган надлежен за помирување, постапка за помирување;

7. Решавање на индивидуален спор;

ПОМИРУВАЧИ И АРБИТРИ ИЗБОР НА ПОМИРУВАЧИ И АРБИТРИ

8. Услови за добивање лиценца на помирувач, односно арбитер и регистар на помирувачи и арбитри;

9. Престанување на својство на помирувач и арбитер;

10. Изземање на помирувач односно арбитер;

11. Должности на помирувачот и арбитерот;

V. УСТАВНО УРЕДУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПСКА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА И ЕВРОПСКИОТ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА**А. ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ**

1. Устав на Република Северна Македонија;

2. Амандмани I и II на Уставот на Република Северна Македонија;

3. Уставен закон за спроведување на Уставот на Република Северна Македонија и Амандманите на Уставот на Република Северна Македонија;

4. Закон за Собранието на Република Македонија;

5. Закон за комитетот за односи меѓу заедниците;

6. Деловник на Уставниот суд на Република Македонија;

7. Закон за Народен правобранител на Република Македонија;

8. Закон за Владата на Република Македонија;

9. Закон за јавното обвинителство;

10. Закон за Совет на јавните обвинители на Република Македонија;

11. Закон за адвокатурата;

12. Закон за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните;

13. Изборен законик;

14. Европска конвенција за заштита на правата на човекот и основните слободи и протоколите бр. 1, 4, 6, 7 и 11;

15. Закон за ратификација на протоколот број 12 кон Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи;

16. Закон за ратификација на протоколот број 13 кон Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи, во врска со укинувањето на смртната казна во сите околности;

17. Закон за ратификација на протоколот број 14 кон Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи за измена на контролниот механизам на конвенцијата;

18. Закон за ратификација на протоколот број 15 кон Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи;

19. Закон за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права

20. Закон за застапување на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права;

Б. ПРАВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Уставно право и политички систем, Саво Климовски, Рената Дескоска, Тања Каракамишева Јовановска, Просветно дело, Скопје 2012;

2. Уставно право, Светомир Шкариќ и Гордана Силјановска –Давкова, Култура, Скопје 2009;

3. Конституционализам, Рената Тренеска Дескоска, Скопје, 2015;

В. ПРАШАЊА ЗА УСТАВНО УРЕДУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Концептот на човековите права во Уставот на Република Северна Македонија и во Европската конвенција за заштита на човековите права и основните слободи

1. Право на живот;

2. Забрана за мачење (тортура), нечовечко или понижувачко постапување и казнување;

3. Право на правна сигурност и правично судење (право на ефикасен пристап до независен и непристрасен суд, право на правично сослушување, презумпција на невиност, судење во разумен рок, начело на јавност, забрана за ретроактивно важење на законите, право на жалба, право на надомест на штета заради неоснована осуда, *ne bis in idem*);

4. Право на слобода;

5. Право на приватност (содржина на правото на приватен живот, неповредливост на домот, тајност на писмата и други облици на комуникација);

6. Право на државјанство;

7. Слобода на движење и живеалиште;

8. Слобода на вероисповед;

9. Право на еднаквост и забрана за дискриминација;

10. Слобода на мислата и определувањето;

11. Слобода на изразување (слобода на говор и јавно настапување, видови говор кои не уживаат заштита, слобода на информирање);

12. Слобода на собир и на друго јавно собирање;

13. Право на здружување;

14. Избирачко право;

15. Права на странците;

16. Право на претставки и поплаки;

17. Право на сопственост;

18. Право на работа, слобода на работа, право на социјална сигурност, социјална заштита и заштита на здравјето;

19. Право на синдикално организирање и право на штрајк;

20. Општествена заштита на семејството, право на брак, право на слободно одлучување за создавање деца;

21. Право на образование, слобода на научно, уметничко и други видови на творештва;

22. Гаранции на основните слободи и права и ограничување на слободите и правата утврдени со Уставот;

Уставот на Република Северна Македонија и положбата на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија

23. Употреба на службените јазици според Уставот на Република Северна Македонија;

24. Комитет за односи меѓу заедниците;

25. Адвокатурата како самостојна и јавна служба

26. Адвокатура како јавна служба и услови за вршење на адвокатската дејност, права и должности на адвокатите, престанок и мирување на правото на вршење на адвокатската дејност;

27. Адвокатски приправници и адвокатски стручни соработници;

28. Одговорност за повреда на адвокатската должност и угледот на адвокатурата и Адвокатската комора;

29. Странски адвокати и адвокатски друштва;

30. Облици на непосредно остварување на суверенитетот на граѓаните;

31. Референдум на државно ниво и ограничавање за спроведување;

32. Референдум на локално ниво и органи за спроведување;

33. Заштита на гласачко право при спроведување на референдум;

34. Граѓанска иницијатива на државно ниво и граѓанска иницијатива на локално ниво, собирање на граѓани во општината;

35. Облици на посредно остварување на суверенитетот на граѓаните;

36. Изборен модел за претседател на Републиката, пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, градоначалник и членови на советите на општините и Градот Скопје;

37. Распишување и одржување на изборите;

38. Органи за спроведување на изборите (видови изборни органи, начин на работа на изборните органи и нивни надлежности);

39. Евиденција на избирачкото право (водење на Избирачкиот список, надлежност на органите за достава на податоци за евиденција во избирачкиот список, содржина и проверка на податоците во избирачкиот список, јавен увид, промена на податоци во избирачкиот список, заклучување и потпишување на избирачкиот список);

40. Кандидирање (подносител на листа, подносител на листа на кандидат за претседател, подносител на листа на кандидати за пратеници, членови на совет и градоначалник, подносител на листа на кандидати за пратеници со собрани потписи, подносител на листа на кандидати за членови на совет и градоначалник со собрани потписи, постапка за собирање на потписи, постапка за поднесување на листата, објавување на утврдени листи);

41. Спроведување на изборите (средства за спроведување на изборите, изборен материјал, предавање на изборниот материјал, гласачко ливче, гласачко место и обезбедување на гласачкото место, времетраење на гласањето, надлежност на избирачки одбор за време на гласањето, права и обврски на подносителите на листи и овластени набљудувачи за време на гласањето, утврдување на идентитетот на гласачот, начин на гласање, сумирање и утврдување на резултатите од гласањето на гласачките места, записник и предавање на изборниот материјал на општинската изборна комисија);

42. Заштита на избирачко право (постапка за заштита на избирачко право на носителите на листите, постапка за заштита на избирачкото право на избирачите);

43. Набљудување на изборите;

Собрание на Република Северна Македонија

44. Состав, мандат и конституирање на Собранието на Република Северна Македонија;

45. Внатрешна организација на Собранието на Република Северна Македонија: работни тела и функционери на Собранието на Република Северна Македонија;

46. Положба на пратениците во Собранието на Република Северна Македонија;

47. Права и должности на пратениците;

48. Материјален имунитет на пратениците и процедурален имунитет на пратениците;

49. Инкомпатибилност на пратеничката функција;

50. Седници на Собранието на Република Северна Македонија;

51. Свикување на седница и предлагање на дневен ред;

52. Претседавање на седницата, тек на седницата и одржување на редот на седницата;

53. Присуство и учество на седницата и говори;

54. Одлучување и гласање на седницата;

55. Надлежност на Собранието на Република Северна Македонија;

56. Законодавна-нормативна надлежност на Собранието на Република Северна Македонија;

57. Изборна функција;

58. Политичка контрола и надзор над владата и други носители на јавни функции што се одговорни пред Собранието на Република Северна Македонија;

59. Надлежности поврзани со суверенитетот на државата;

60. Квази судски функции-амнестија;

61. Постапка за донесување на закони во Република Северна Македонија;

Претседател на Република Северна Македонија

62. Уставна положба на Претседателот на Република Северна Македонија;

63. Избор и одговорност на Претседателот на Република Северна Македонија;

64. Надлежност на Претседателот на Република Северна Македонија и Совет за безбедност;

Влада на Република Северна Македонија

65. Уставна положба и состав на Владата на Република Северна Македонија;

66. Избор и одговорност на Владата на Република Северна Македонија;

67. Надлежност на Владата на Република Северна Македонија;

68. Односи меѓу Претседателот и Владата на Република Северна Македонија;

Уставна положба и функција на јавното обвинителство

69. Избор, престанок и разрешување од функција на јавниот обвинител;

70. Совет на јавни обвинители;

Уставен суд на Република Северна Македонија

71. Уставна положба и состав на Уставниот суд на Република Северна Македонија;

72. Надлежности на Уставниот суд на Република Северна Македонија;

73. Постапка за оценување на уставноста на законите и уставноста и законитоста на прописите и другите општи правни акти;

74. Постапка за одземање имунитет, утврдување на одговорност и утврдување на настапувањето на услови за престанок на функцијата на претседателот на Републиката од страна на Уставниот суд;

75. Постапка за заштита на слободите и правата од член 110 алинеја 3 од Уставот на Република Северна Македонија-Акти на Уставниот суд, правно дејство на одлуките на Уставниот суд и нивно извршување;

76. Постапка за решавање на судир на надлежност;

77. Правно дејство на одлуките на Уставниот суд и извршување на одлуките на Уставниот суд;

Народен правобранител

78. Уставна положба, услови за избор и разрешување, мандат на народниот правобранител;

79. Надлежност на народниот правобранител, начин на работа на народниот правобранител;

Г. ПРАШАЊА ЗА ЕВРОПСКА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТА НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА И ОСНОВНИ СЛОБОДИ

1. Европски суд за човекови права (јурisdикција, состав, избор на судии, мандат на судии и организација на судските совети);
2. Апликација /Жалба пред Европскиот суд за човекови права (кој може да поднесува и критериуми за допуштеност на апликација);
3. Видови на одлуки на Европскиот суд за човекови права и правичен надомест;
4. Извршност на одлуките на Европскиот суд за човекови права (обврзувачка сила на одлуките, кога стануваат извршни, кој ги извршува и кој го контролира нивното извршување);

6. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРАВОСУДЕН СИСТЕМ И УПРАВНО ПРАВО

- А. ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ
 1. Устав на Република Северна Македонија;
 2. Уставен закон за спроведување на Уставот на Република Северна Македонија;
 3. Деловник на Уставниот суд на Република Македонија;
 4. Закон за организација и работа на органите на државната управа;
 5. Закон за Владата на Република Македонија;
 6. Законот за судовите;
 7. Закон за Судскиот совет на Република Северна Македонија;
 8. Закон за судска служба;
 9. Судски деловник;
 10. Закон за академија за обука на судии и јавни обвинители;
 11. Закон за јавното обвинителство;
 12. Закон за Совет на јавните обвинители на Република Македонија;
 13. Закон за Државното правобранителство;
 14. Закон за општата управна постапка;
 15. Закон за управните спорови;
 16. Закон за основање на Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка;
 17. Закон за основање на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен;
 18. Закон за спречување на корупцијата и судирот на интереси;
 19. Закон за државјанството на Република Македонија;

Б. ПРАВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Гризо Н., Гелевски С., Давитковски Б., Павловска-Данева А., Административно право, второ издание и дополнето издание, Скопје 2011;

В. ПРАШАЊА ЗА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРАВОСУДЕН СИСТЕМ

1. Основни начела и начела на кои се заснова постапката пред судот, според Законот за судовите;
2. Организација и надлежност на судовите (видови, месна и стварна надлежност, на основните и апелационите судови);
3. Врховен суд на Република Северна Македонија (надлежност-совети, општа седница и надлежност да одлучува по барања за заштита на правото на судење во разумен рок);
4. Управен суд и Виш управен суд, надлежност според Законот за судовите;
5. Избор на судии и судии-поротници, права, обврски и имунитет на судиите, според Законот за судовите;

6. Престанок, разрешување и основи за одговорност од судската функција, според Законот за судовите;

7. Судска служба - класификација, совет на судска служба, судски администратор и судска полиција, според Законот за судска служба;

8. Судски совет на Република Северна Македонија (состав, постапка за избор на член Советот, надлежност, организација и начин на работа на Советот);

9. Избор, престанок и разрешување на судија и судија-поротник, според Законот за судскиот совет;

10. Надлежноста, организацијата и функционирањето на јавното обвинителство на Република Северна Македонија;

11. Именување и избор на Јавните обвинители (Јавен обвинител на Република Северна Македонија јавните обвинители, права и обврски, престанок на функција и разрешување), според Законот за јавното обвинителство;

12. Јавно обвинителска служба (класификација, совет, права и должност), според Законот за јавнообвинителска служба;

13. Совет на јавни обвинители (состав, надлежност и начин на работата на Советот);

14. Избор, престанок и разрешување од функцијата Јавен обвинител, според Законот за Советот на јавните обвинители на Република Македонија.

1. ЗАКОН ЗА ОПШТА УПРАВНА ПОСТАПКА

1. Основни начела;
2. Конечен и правосилен управен акт;
3. Стварна и месна надлежност;
4. Овластено службено лице - надлежност за водење на постапката;
5. Изземање според Законот за општата управна постапка;
6. Управна соработка (Водење на постапката преку еден јавен орган, правна помош и Меѓународна правна помош);
7. Странката и нејзиното застапување, според Законот за општата управна постапка (Законски застапник, Привремен застапник, Полномошник, Заеднички застапник и заеднички полномошник);
8. Комуникација помеѓу јавните органи и странките (форма и содржина на поднесокот, предавање поднесок, право на разгледување на списити);
9. Рокови и враќање во поранешна состојба (Сметане на роковите, причини за враќање во поранешна состојба, управен акт за враќање во поранешна состојба и неговите последици);
10. Поведување на постапката;
11. Именување и дополнување и откажување на барање;
12. Порамнувања;
13. Утврдување на фактите и докажување;
14. Доказни средства (исправи, сведочења на сведоци, изјави на странките, вештачење и увид);
15. Изведување докази пред друг јавен орган и правото на странката на активно учество;
16. Трошоци на постапката;
17. Општи правила за известување;
18. Постапка за известување;
19. Достава (начин, лично посредно доставување, време и форма на доставување);
20. Доставница, достава со јавна објава, по електронски пат и објавување во службено гласило;
21. Форма на управен акт;
22. Структура и задолжителни елементи на писмениот управен акт;
23. Дополнителни елементи на управен акт;
24. Рокови за издавање на управен акт;
25. Управен договор (применливост, поништување, измени и раскинување);

26. Други управни дејствија (Реални акти и услуги од општ интерес);

27. Правни лекови (Овластени лица и видови на правни лекови);

28. Жалба (содржина и форма, рок и откажување, предавање и одложено дејствије);

29. Работа на второстепениот орган по жалба;

30. Жалба во случај на молчење на управата;

31. Причини за повторување на постапката (барање и рок, правни последици);

32. Управен приговор;

33. Укинување и менување на правосилен управен акт со согласност или по барање на странка;

34. Вонредно укинување;

35. Огласување на управен акт за ништовен и правни последици од поништувањето и укинувањето;

36. Извршување на управен акт (Извршеник, време, видови на извршување);

37. Постапка на извршување (извршување преку други лица, преку парични казни, по пат на непосредна принуда);

38. Итно извршување, запирање и одлагање и надоместок на извршувањето;

39. Спроведување на Законот за општа управна постапка и инспекциски надзор;

II. УПРАВНИ СПОРОВИ

1. Предмет на управен спор според Законот за управни спорови;

2. Основни начела според Законот за управни спорови;

3. Соодветна примена на одредбите од други прописи (Законот за парнична постапка, Законот за општа управна постапка и Законот за употреба на јазици);

4. Странки во управен спор, според Законот за управни спорови;

5. Поведување на управен спор (причини, содржина, рок за поведување на тужба и др.);

6. Времени мерки;

7. Постапување на судот по тужбата (Оценка на уредност, доставување, наводи и одговорот, одлучување по тужбенето барање и др.);

8. Обврска на јавниот орган за доставување на документи и податоци, според Законот за управни спорови;

9. Расправа (Закажување, јавност, тек, прекинување и запирање на постапка);

10. Модел постапка;

11. Поднесоци;

12. Достава;

13. Рокови;

14. Судски одлуки - Пресуда (содржина, објавување, правосилност и поправање), Решение и Судско порамнување;

15. Жалба како редовен правен лек (Содржина, поднесување, постапување и др.);

16. Вонреден правен лек - Повторување на постапката;

17. Трошоци на управен спор;

18. Извршување на судски одлуки;

III. ОРГАНИЗАЦИЈА И РАБОТА НА ОРГАНИТЕ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА

1. Организација и надлежност на органите на државната управа;

2. Органи на државната управа и нивниот делокруг (министерства и други органи на државната управа);

3. Надзор и органи за вршење надзор над работата на органите на државната управа;

4. Правни акти на органите на државната управа;

5. Надлежноста и составот на Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка;

6. Надлежноста и составот на Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен;

7. Состав, надлежноста и начин на одлучување на Државната комисија за спречување на корупцијата, според Законот за спречување на корупција и судир на интереси;

8. Стекнување, престанување на државјанство на Република Северна Македонија и надлежен орган за решавање, водење на евиденција и докажување на државјанството на Република Северна Македонија;

7. СУДИР НА ЗАКОНИ И МЕЃУНАРОДНА ПРАВНА ПОМОШ

A. ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ

1. Закон за меѓународно приватно право;

2. Закон за меница;

3. Закон за чек;

4. Закон за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај;

5. Закон за парничната постапка;

6. Закон за меѓународна соработка во кривичната материја;

B. ПРАВНА ЛИТЕРАТУРА

2. Гавроска П, Дескоски Т, Меѓународно приватно право, Скопје 2011;

B. ИСПИТНИ ПРАШАЊА

1. Определување на меродавно право за правна и деловна способност на физичко лице и на правно лице;

2. Определување на меродавно право за сопственост и други стварни права на предмети;

3. Определување на меродавно право за договор – општо правило и меродавно право за договорот во отсуство на избор на меродавното право и договори што се однесуваат на недвижности;

4. Определување на меродавно право за договор за вработување;

5. Определување на меродавно право за потрошувачки договор;

6. Определување на меродавно право за вондоговорна обврска која произлегува од стекнување без основ;

7. Определување на меродавно право за вондоговорна обврска која произлегува од работороводство без налог;

8. Определување на меродавно право за вондоговорна обврска настаната поради дејствија кои му претходат на склучувањето на договор;

9. Определување на меродавно право за вондоговорна одговорност за штета – општо правило;

10. Избор на меродавно право за вондоговорните обврски;

11. Определување на меродавно право за штета предизвикана од користење на производ;

12. Определување на меродавно право за законско и тестаментално наследување;

13. Определување на меродавно право за услови за склучување на брак и форма на брак;

14. Определување на меродавно право за неважност на бракот и развод на бракот;

15. Определување на меродавно право за лични и законски и договорни имотни односи на брачните другари;

16. Определување на меродавно право за имотни односи на лица кои живеат во вонбрачна заедница;

17. Определување на меродавно право за односи меѓу родителите и децата, признавањето, утврдување или оспорување на татковство, односно мајчинство и обврска за издржување;

18. Утврдување на странското право;

19. Вообичаено престојувалиште;

20. Лица со повеќе државјанства и лица без државјанство;

21. Возраќање и упатување;

22. Определување на меродавно право за менична способност;

23. Определување на меродавно право за формата на меницата и меничните дејства.

24. Определување на меродавно право за чековна способност;

25. Определување на меродавно право за формата на чекот и чековните дејства;

26. Определување на меродавно право за договорот за осигурување во воздушниот сообраќај;

27. Определување на меродавно право за стварните права на воздухопловот и за одговорноста за штета која воздухопловот во лет ќе ја причини на земјата;

28. Услови и начини на укажување на меѓународна правна помош во граѓанска материја;

29. Одбивање на укажување на меѓународна правна помош во граѓанска материја.

30. Поим на меѓународна правна помош во кривична материја;

31. Форма, содржина на замолница и начин на постапување кај меѓународна соработка во кривична материја;

32. Присуство на службено лице при преземање дејствија на правна помош во кривична материја;

33. Привремено предавање и спроведување на лице лишено од слобода во постапка за меѓународна правна помош во кривична материја;

34. Предавање на привремено одземени предмети, документи и имотна корист во постапка за меѓународна правна помош во кривична материја;

35. Предавање на одземени предмети и имотна корист во постапка за меѓународна правна помош во кривична материја;

36. Конфискација на имот и имотна корист во постапка по меѓународна правна помош во кривична материја;

37. Доставување на изводи од казнена евиденција во постапка по меѓународна правна помош во кривична материја;

38. Испитување по пат на видеоконференција и во постапка по меѓународна правна помош во кривична материја;

39. Испитување по пат на телефонска конференција во постапка по меѓународна правна помош во кривична материја;

40. Прекугранични набљудувања во постапка по меѓународна правна помош во кривична материја;

41. Контролирана испорака во постапка по меѓународна правна помош во кривична материја;

42. Користење лица со прикриен идентитет во постапка по меѓународна правна помош во кривична материја;

Член 2

Оваа програма влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 08-231/1

14 јануари 2020 година
Скопје

Министер за правда,
д-р Рената Дескоска, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

216.

Врз основа на член 28 став (9) од Законот за данокот на личен доход („Службен весник на Република Македонија“ бр.241/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.275/19), министерот за финансии донесе

П РА В И Л Н И К

ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА БАРАЊЕТО ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЕ ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ПРЕСМЕТАНИОТ ДАНОК НА ДОХОД ПО ОСНОВ НА ВОВЕДУВАЊЕ НА ФИСКАЛЕН СИСТЕМ НА ОПРЕМА, ОДНОСНО ФИСКАЛНА АПАРАТУРА И ИНТЕГРИРАН АВТОМАТСКИ СИСТЕМ ЗА УПРАВУВАЊЕ

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на барањето за издавање на одобрение за намалување на пресметаниот данок на доход по основ на воведување на фискален систем на опрема, односно фискална апаратура и интегриран автоматски систем за управување.

Член 2

Барањето за издавање на одобрение за намалување на пресметаниот данок на доход по основ на воведување на фискален систем на опрема, односно фискална апаратура и интегриран автоматски систем за управување, се поднесува на образец „ДЛД-02“ изготвен на хартија во бела боја во А-4 формат.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 1 на овој член се дадени во Прилог, кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за формата и содржината на барањето за издавање на одобрение за намалување на пресметаниот данок на доход по основ на воведување на фискален систем на опрема, односно фискална апаратура и интегриран автоматски систем за управување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 197/17).

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 20-216/1

13 јануари 2020 година
Скопје

Министер за финансии,
д-р Нина Ангеловска, с.р.

БАРАЊЕ
за одобрение на даночно ослободување по основ на воведување
на фискален систем на опрема, односно фискална апаратура
и интегриран автоматски систем за управување

ПРИЛОГ

ДЛД-02

Единствен
даночен број
Скратен назив
и адреса на вистинско
седиште за контакт

Телефон

е-пошта

* Пополнува Управа за јавни приходи

Датум и
број на
прием

Даночен период

од

до

Рок за
поднесување

**ПОДАТОЦИ ЗА ВОВЕДЕН ФИСКАЛЕН СИСТЕМ НА ОПРЕМА, ОДНОСНО ФИСКАЛНА АПАРАТУРА И ИНТЕГРИРАН
АВТОМАТСКИ СИСТЕМ ЗА УПРАВУВАЊЕ**

1	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност
2	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност
3	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност
4	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност
5	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност
6	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност
7	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност
8	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност
9	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност
10	Број на фискален апарат	Датум на регистрација	Набавна вредност

ПОДАТОЦИ ЗА СОСТАВУВАЧОТ

Назив / Име и презиме			
ЕДБ / ЕМБГ		Датум на пополнување	
Својство		Потпис	

ПОДАТОЦИ ЗА ПОТПИСНИКОТ

Име и презиме			
ЕМБГ		Датум на пополнување	
Својство		Потпис	

* Пополнува Управа за јавни приходи

Податоци за
обработката

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ

ДЛД-02

Барањето "ДЛД-02" се поднесува за даночниот период, во кој одобриениот фискален систем на опрема за регистрирање на готовинските плаќања е набавен и воведен во употреба, пред поднесувањето на образецот "ПДД-ДБ" во кој се остварува правото на намалување на данокот.

Барањето се доставува најдоцна до 20 јануари во годината што следи по годината во која е извршена набавката и воведувањето на одобриениот фискален систем на опрема.

Доколку ова право не биде искористено во целост, истото се пренесува во наредниот период, се до негово целосно искористување.

Доколку набавката и воведувањето на фискалниот систем на опрема (до 10 фискални апарати) се врши во повеќе даночни периоди, за секој нов воведен фискален систем на опрема со поднесување на ново барање.

Барањето "ДЛД-02" даночниот обврзник го доставува до даночната канцеларија на УЈП или во електронска форма преку <https://e-pdd.ujp.gov.mk>

При пополнување на барањето, податоците внесете ги читливо и целосно, во точно означените полиња.

Не впишувајте ништо во полињата кои ги пополнува Управата за јавни приходи.

Износите се искажуваат во денари, без дени.

Во образецот "ДЛД-02" задолжително се внесуваат податоците за: Единствен даночен број, скратен назив и адреса на вистинско седиште за контакт, телефон, е-пошта и даночен период за кој се поднесува барањето.

Податоци за воведен фискален систем на опрема, односно фискална апаратура и интегриран автоматски систем за управување

Доколку обврзникот има ставено во употреба повеќе фискални системи на опрема да се наведат податоците за секој поединечен фискален систем на опрема.

- **Број на фискален апарат** - внесете го бројот на фискалниот апарат наведен во Решението за регистрација на фискален систем на опрема издадено од Управа за јавни приходи.
- **Датум на регистрација** - внесете го датумот на регистрација на фискалниот систем на опрема наведен во Решението издадено од Управа за јавни приходи.
- **Набавна вредност** - внесете го износот на набавениот фискален систем на опрема (набавната вредност намалена за ДДВ, за обврзник регистриран за целите на ДДВ или набавна вредност со вклучен ДДВ за обврзник кој не е регистриран за целите на ДДВ).

Напомена: Доколку фискалниот систем на опрема е купен на рати, и на износот е пресметана камата, во ова поле се внесува набавната вредност намалена за износот на каматата.

При поднесување на барањето задолжително во прилог се поднесува:

- Копија од фактура/и за извршена набавка на фискален систем на опрема и/или
- Друг доказ за извршена набавка на фискален систем на опрема.

Податоци за составувачот и потписникот

Кај податоци за составувач се пополнуваат податоци за даночниот обврзник или податоци за друго лице на кое му е дадено полномошно од даночниот обврзник (пр. сметководител).

Кај податоци за потписник се пополнуваат податоци за даночниот обврзник.

АД ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ М-НАВ АД СКОПЈЕ

217.

Врз основа на член 22, 287, 418 став (3) од Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18 и 120/18) и Одлуката за зголемување на основната главнина од средствата на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје со издавање на хартии од вредност по пат на приватна понуда - четврта емисија на акции број 45-7136/1 од 10.12.2019 година донесена од Владата на Република Северна Македонија во својство на Собрание на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје, Надзорниот одбор на Друштвото, го утврди Пречистениот текст на Статутот на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје.

Пречистениот текст на Статутот на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје ги опфаќа: Статутот на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловната навигација („Службен весник на Република Македонија“ број 139/08), Одлука за изменување на Статутот на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловната навигација („Службен весник на Република Македонија“ број 69/09), Одлука за изменување на Статутот на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловната навигација („Службен весник на Република Македонија“ број 173/14), Одлука за дополнување на Статутот на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловната навигација („Службен весник на Република Македонија“ број 202/14), Одлука за дополнување на Статутот на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловната навигација („Службен весник на Република Македонија“ број 28/15) и Одлука за изменување на Статутот на Акционерско друштво во друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловната навигација („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 70/19), како и Одлука за зголемување на основната главнина од средствата на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Мралино, Илинден со издавање на хартии од вредност по пат на приватна понуда со емисија на нови акции број 42-8545/1 од 25.08.2015 година, Одлука за зголемување на основната главнина од средствата на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги

во воздухопловната навигација М-НАВ АД, со издавање на хартии од вредност по пат на приватна понуда со емисија на нови акции број 42-6413/1 од 30.08.2016 година и Одлуката за зголемување на основната главнина од средствата на Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје со издавање на хартии од вредност по пат на приватна понуда - четврта емисија на акции број 45-7136/1 од 10.12.2019 година.

СТАТУТ НА АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА ДАВАЊЕ УСЛУГИ ВО ВОЗДУХОПЛОВНАТА НАВИГАЦИЈА М-НАВ АД СКОПЈЕ (ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

І.ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет и основање

Член 1

Со овој Статут се уредуваат: фирмата и седиштето на Друштвото, заштитниот знак, печатот и штембилот, предметот на работење на Друштвото, износот на основната главнина, номиналната вредност на акциите, бројот на акциите, положбата, правата и ограничувањата на акционерот, обврските, ограничувањата и погодностите, постапката за свикнување и одржување на собранието, фирмата, седиштето, ЕМБС на основачот, видот, составот и начинот на избор на органот на управување, односно на надзорниот одбор и нивната надлежност, внатрешната организација, формата и начинот на објавувањата што ги врши Друштвото, како и други прашања што се од значење за Друштвото.

Член 2

Друштвото го основа Република Северна Македонија.

Во име на основачот, Владата на Република Северна Македонија ги презема без јавен повик сите акции и потпишува изјава.

Правата и обврските на Друштвото се утврдени со одредбите на Законот за трговските друштва, Законот за воздухопловство и одредбите на овој Статут.

Времетраење

Член 3

Друштвото се основа на неопределено време на траење.

Фирма, печат, штембил и заштитен знак

Член 4

Акционерското друштво ќе работи и ќе учествува во правниот промет под фирма:

Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје.

Скратен назив на фирмата е: "М-НАВ" А.Д. – Скопје.

Во правниот промет со странство називот на Друштвото е "M-NAV" Air Navigation Service Provider of the Republic of North Macedonia, GOJSC.

Член 5

Друштвото има печат, штембил и заштитен знак.

Печатот е со округла форма во кој е впишан полниот назив на фирмата и заштитниот знак.

Друштвото има и мал печат во кој е впишан скратениот назив на фирмата.

Штембилот има правоаголна форма со полниот назив на Друштвото, со ознака на број и датум.

Заштитниот знак се употребува на меморандумот, рекламните и другиот пропаганден материјал и во други случаи.

Формата и изгледот на печат, штембилот и заштитниот знак поблиску се уредуваат со Правилникот за печат, штембил и заштитен знак што го донесува Управниот одбор на Друштвото.

Седиште на Друштвото

Член 6

Седиштето на Друштвото е во општина Илинден, улица „Босфор“ број 7.

Предмет на работење

Член 7

Предмет на работење на Друштвото се следните дејности:

1. Давање на услуги на воздухопловната навигација (ANS – Air Navigation Services) како приоритетна дејност на Друштвото, која опфаќа:

1.1 ATM услуги (Air Traffic Management) и тоа:

а) ATC услуги (ATS-Air Traffic Services):

-контрола на летање (ATC –Air Traffic Control), која се дава на воздухопловите преку издавање на одобренија и инструкции на надлежната контрола на летање за да се овозможи безбеден, редовен и брз проток на воздушниот сообраќај;

-информирање во лет (FIS-Flight Information Service), која се дава преку издавање на информации значајни за безбедно одвивање на воздушниот сообраќај; и

-тревожење (ALRT – Alerting Service) која се дава за воздухоплов кој има потреба од потрага и спасување преку известување и координирање на надлежните субјекти.

б) регулирање на протокот на воздушен сообраќај (ATFM – Air Traffic Flow Management), која се дава за да се овозможи максимално искористување на капацитетот на контролата на летање и обемот на сообраќајот;

в) организација на воздушниот простор (ASM – Air Space Management), која се дава за да се обезбеди максимално и флексибилно искористување на воздушниот простор за сите корисници.

1.2. услуги на воздухопловно информирање (AIS-Aeronautical Information Service), кои опфаќаат: собирање, обработка и дистрибуција на воздухопловните информации, итни известувања, воздухопловен информативен циркулар, воздухопловни карти и постапки и процедури за летање;

1.3. метеоролошките услуги кои опфаќаат собирање, обработка и дистрибуција на метеоролошки информации, метеоролошка прогноза, метеоролошки известувања и метеоролошки предупредувања;

1.4. поставување, одржување, контрола и мониторирање на техничките средства, уредите и опремата, за давање на услуги на воздухопловната навигација (CNS Services); и

1.5. водење на евиденција за наплата на надоместоци од прелети.

2. Обука на АНС персонал

II. ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Член 8

Основната главнина на Друштвото изнесува 1.552.034.000,00 денари или 25.226.275,71 евра поделени на 1.552.034 обични акции со номинална вредност од 1.000,00 денари за една акција.

Зголемување на основната главнина

Член 9

Основната главнина може да се зголемува со:

- издавање на нови акции;
- со одобрен капитал;
- со средства на Друштвото;
- со условно зголемување на основната главнина.

Член 10

Одлука за зголемување на основната главнина донесува Собранието на Друштвото.

III. ФИРМА, СЕДИШТЕ И ЕМБС НА ОСНОВАЧОТ

Член 11

Фирмата на основачот е Влада на Република Северна Македонија,

Седиште на основачот е во Скопје на ул. „Илинденска“ б.б.

Матичен број на основачот е 4064674.

IV. ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Член 12

Органи на Друштвото се:

- Собрание,
- Управен одбор,
- Надзорен одбор.

V. СОБРАНИЕ

Член 13

Правата и обврските на Собранието на друштвото ги врши Владата на Република Северна Македонија.

Член 14

Собранието на друштвото се свикнува под услови и случаи определени со Законот за трговски друштва.

Надлежности на Собранието

Член 15

Собранието одлучува само за прашањата изрично определени со закон и со овој статут, а особено за:

1. Донесување и измени на статутот на Друштвото;
2. Одобрување на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година и одлучување за распределбата на добивката;
3. избор и отповикување на членовите на Надзорниот одбор;
4. одобрување на работата и на водењето на работењето со Друштвото на членовите на Управниот одбор и на надзорниот одбор, при што за одобрување на работата на членовите на органите на Друштвото се гласа оделно за секој член на органот;
5. одобрување на менаџерскиот договор што се склучува помеѓу Друштвото и член на Управен одбор;
6. зголемување и намалување на основната главнина на Друштвото;
7. издавање акции и други хартии од вредност;
8. назначување овластен ревизор за ревизија на годишната сметка и на финансиските извештаи;
9. преобразба на Друштвото во друга форма на друштво, како и за статусните промени на Друштвото;
10. престанок на Друштвото;
11. одлучување за покривање на загубите.

VI. УПРАВУВАЊЕ СО ДРУШТВОТО

Член 16

Управувањето со Друштвото е организирано според двостепениот систем.

Друштвото има Управен одбор и Надзорен одбор.

Состав и избор на членови на Управен одбор

Член 17

Управниот одбор е составен од 3 члена. Надзорниот одбор, ги избира членовите на Управниот одбор со мнозинство гласови од вкупниот број гласови. Со одлуката за избор на членови на Управниот одбор, еден од членовите на управниот одбор се именува за Претседател на Управниот одбор.

Еден од членовите на Управниот одбор ја води, организира и е одговорен за давање на услуги во воздухопловната навигација и носи назив, извршен директор за воздухопловната навигација. Членот се избира од редовите на вработените и мора да има стручни знаења, способности и искуство во организирање и водење на

дејноста на Друштвото, да поседува валидна дозвола на надзорен контролор на летање и најмалку 6 годишно работно искуство како надзорен контролор на летање.

Еден од членовите на Управниот одбор ја води, организира и е одговорен за техничките средства во воздухопловната навигација и носи назив, извршен директор за воздухопловна техника. Членот се избира од редовите на вработените и мора да има стручни знаења, способности и искуство од организирање и водење на дејноста на Друштвото, да поседува валидна дозвола на воздухопловно-технички персонал и најмалку 6 годишно работно искуство како воздухопловно – технички персонал.

Еден од членовите на Управниот одбор ги води и врши финансиските работи, правните работи, развој и инвестиции и е одговорен за финансиското работење, правното работење, развој и инвестиции и носи назив, извршен директор за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции. Членот мора да има стручни знаења, способности и искуство во организирање и водење на дејноста на Друштвото и најмалку 6 годишно работно искуство во соодветна дејност.

Членовите на Управниот одбор се избираат за време од 4 години со право на реизбор.

Членот на Управниот одбор не може да биде избран за член на управен одбор односно за извршен член на одбор на директори на други акционерски друштва со седиште во Република Северна Македонија.

Еднаква положба на членовите на Управниот одбор

Член 18

Членовите на Управниот одбор имаат исти права и обврски, без оглед на тоа како се распределени правата и обврските меѓу нив во органот. Работите ги вршат според овластувањата определени со закон и според работите што им се доверени со закон и со овој Статут.

Управниот одбор на својот конститутивен состанок донесува Деловник за работа.

Права и обврски на членовите на Управниот одбор

Член 19

Правата и обврските на членовите на Управниот одбор, покрај правата и обврските определени со закон, може да се определат со Договор за уредување на односите меѓу Друштвото и член на Управен одбор (Менаџерски договор).

Договорот од став 1 од овој член го склучува надзорниот одбор по претходно добиено одобрение од Собранието на друштвото, а го потпишува претседателот на надзорниот одбор.

Надлежност на Управниот одбор

Член 20

Управниот одбор во рамките на својата надлежност, ги врши следните работи:

- ја утврдува деловната политика;

- донесува Програма за работа и развоен план на Друштвото, Годишен оперативен план за работа, Годишен финансиски план, Годишен план за јавни набавки, Програма за инвестициони вложувања;

- поднесува тримесечни извештаи кои содржат показатели за финансиското работење на Друштвото до Надзорниот одбор и до Собранието на друштвото;

- го усвојува елаборатот за пописот на средствата, побарувањата и обврските на Друштвото;

- поднесува годишна сметка, годишни финансиски извештаи и годишен извештај за работењето на Друштвото по истекот на деловната година;

- одлучува за расходување и оттуѓување на основни средства;

- поднесува предлог за изменување и дополнување на Статутот;

- донесува одлуки за инвестиции;

- донесува одлуки за одобрување на договори за инвестициони вложувања;

- одобрува склучување на договори од поголемо значење и со подолг период на траење;

- донесува одлука за употреба на посебната резерва заради покривање на загубата на Друштвото;

- одлучува за вршење отпис на средствата, побарувањата и обврските;

- одлучува за склучување на колективен договор;

- одлучува за внатрешната организација и систематизација на работните места;

- одлучува за назначување на лица со посебни овластувања и одговорности (раководни лица кои го вршат секојдневното водење на работењето на Друштвото);

- ги донесува општите акти на Друштвото на барањето на Собранието на друштвото и Надзорниот одбор, подготвува општи акти и одлуки, чие донесување е во нивна надлежност;

- одлучува за разрешување на работниците со посебни овластувања и одговорности (раководни лица);

- се грижи и превзема потребни дејствија за исполнување на со Закон пропишаните обврски на Друштвото;

- формира комисии од редот на членовите на Управниот одбор и од други лица;

- одлучува за издавање на основните средства на Друштвото под закуп;

- одлучува за барање од надлежни органи и институции;

- ги определува овластените потписници на Друштвото;

- ги утврдува цените на услугите на Друштвото со писмена одлука;

- одлучува за службени патувања во странство, доколку патуваат повеќе од тројца вработени од Друштвото на ист состанок;

- донесува одлуки чија вредност е до 50.000 евра, во денарска противвредност, а за одлуките над 50.000 евра, во денарска противвредност, со одобрение на Надзорниот одбор;

- врши и други работи кои не се во надлежност на Собранието и Надзорниот одбор на Друштвото.

Член 20-а

Во записникот од седницата на Управниот одбор се внесуваат податоци за гласањето на секој член на Управниот одбор поединечно со образложение за причините за гласањето.

Застапување на Друштвото

Член 21

Членовите на Управниот одбор го застапуваат Друштвото во односите со трети лица заеднички.

Управниот одбор, со одобрение на Надзорниот одбор, може да овласти еден или повеќе членови на Управниот одбор да го застапуваат Друштвото. Во тој случај, другите членови на Управниот одбор се исклучени од застапувањето.

Управниот одбор поднесува пријава за упис во трговскиот регистар на членовите на Управниот одбор овластени за застапување на Друштвото.

Комисии на Управен одбор

Член 22

Управниот одбор може да формира комисии за решавање на одредени прашања. Составот, условите, содржината на работата и начинот на работење на овие комисии поблиску се уредува со Деловникот или друг акт на Управниот одбор.

Награда на членовите на Управниот одбор

Член 23

Членовите на Управниот одбор имаат право на плата, односно месечен надомест, право на осигурување на животот, мотивирачки надоместоци (бонуси), надомест на патни и на други трошоци.

Состав и избор на членовите на Надзорниот одбор

Член 24

Надзорниот одбор има 3 члена.

Собранието ги избира членовите на Надзорниот одбор.

Еден од членовите на Надзорниот одбор мора да има стручни знаења, способности и искуство во организирање и водење на дејност од областа на воздухопловството.

Еден од членовите на Надзорниот одбор мора да има стручни знаења, способности и искуство во организирање и водење на дејност од областа на финансиското работење.

Еден од членовите на Надзорниот одбор е независен и е предложен од страна на синдикатот.

Членовите на Надзорниот одбор се избираат за време од 4 години, со право за реизбор.

Член на Надзорен одбор не може во исто време да биде избран во повеќе од 5 надзорни одбори односно во повеќе од 5 одбори на директори како неизвршен член на акционерски друштва со седиште во Република Северна Македонија.

Еднаква положба на членовите на Надзорниот

одбор**Член 25**

Членовите на Надзорниот одбор имаат исти права и обврски, без оглед на тоа како се распределени правата и обврските меѓу нив во органот. Работите ги вршат според овластувањата определени со закон и според работите што им се доверени со закон и со овој Статут.

Надзорниот одбор на својот конститутивен состав донесува деловник за работа.

Претседател на Надзорен одбор**Член 26**

Надзорниот одбор, од редот на своите членови, избира Претседател на Надзорниот одбор. Одлуката за избор се донесува со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на Надзорниот одбор.

Претседателот на Надзорниот одбор ги свикува состаноците и претседава со нив, одговорен е за водењето на евиденцијата за состаноците и организирање на работата и одлучувањето на Надзорниот одбор.

Ако Претседателот не е во можност да ја врши функцијата или е отсутен, со состаноците на Надзорниот одбор претседава член на Надзорниот одбор избран со мнозинство гласови на присутните членови на Надзорниот одбор.

Надзорниот одбор може да го разреши Претседателот во било кое време и да избере нов претседател.

Надлежност на Надзорниот одбор**Член 27**

Надзорниот одбор врши надзор врз управувањето со Друштвото што го врши Управниот одбор.

Надзорниот одбор може да врши увид и да ги проверува книгите и документите на Друштвото, како и имотот, особено благајната на Друштвото и хартиите од вредност.

Надзорниот одбор дава одобрение на сите одлуки што ги донесува управниот одбор над 50.000 евра во денарска противвредност и на одлуките на Управен одбор доколку на службен пат во странство патуваат повеќе од тројца вработени од Друштвото на ист состанок.

Комисии на Надзорен одбор**Член 28**

Надзорниот одбор може да формира комисии за решавање на одредени прашања. Составот, условите, содржината на работата и начинот на работењето на овие комисии поблиску се уредува со Деловникот или друг акт на Надзорниот одбор.

Начин на работа на Надзорниот одбор**Член 29**

Надзорниот одбор работи ако се присутни повеќе од половина од вкупниот број на членови.

Начин на одлучување на Надзорниот одбор**Член 30**

Одлуките на Надзорниот одбор се сметаат за донесени ако за нив гласале повеќе од половината од вкупниот број на членовите на надзорниот одбор.

Во записникот од седницата на надзорниот одбор се внесуваат податоци за гласањето на секој член на Надзорниот одбор поединечно со образложение за причините за гласањето.

Награда на членовите на Надзорниот одбор**Член 31**

Собранието со одлука го определува паушалот по состанок на членовите на Надзорниот одбор.

Членовите на Надзорниот одбор имаат право и на надомест на патни трошоци, право на осигурување на живот, како и други права што се поврзани со вршењето на нивната функција (користење работни простории, и други потребни средства за работа).

VII. ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА НА ДРУШТВОТО**Член 32**

Внатрешната организација на Друштвото е поделена на три сектори и тоа:

- сектор за воздухопловна навигација;
 - сектор за воздухопловна техника; и
 - сектор за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции.
- Со Акт на управниот одбор поблиску се уредува внатрешната организација и работите кои се извршуваат во Друштвото.

VIII. УРЕДУВАЊЕ НА ОДНОСИТЕ ВО ДРУШТВОТО**Член 33**

Работните односи, платите и другите права од работен однос се уредуваат со Законот за воздухопловство и прописи донесени врз основа на него, Законот за работни односи, колективен договор, Законот за трговските друштва и другите општи акти кои ги донесува Управниот одбор.

Член 34

Овој Статут е основниот акт на Друштвото. Сите други акти на Друштвото мора да бидат во согласност со овој Статут. Акти на Друштвото се:

- Колективен договор;
- Правилник за внатрешна организација;
- Правилник за систематизација на работни места;
- Правилник за плати и други надоместоци кои произлегуваат од работен однос;
- Правилник за заштита од пожар;
- Правилник за деловна тајна и за исклучоците од слободен пристап до информациите;

- Правилник за печат, штембил и заштитен знак;
- Правилник за лични заштитни средства и опрема;
- Правилник за финансиска помош, донации и спонзорства;
- Правилник за редот и дисциплината, и
- други акти согласно закон и Колективен договор.

Одредбите на другите акти кои се во спротивност на овој Статут не може да се применуваат.

Член 35

Актите на Друштвото влегуваат во сила со денот на донесувањето, освен ако со закон не е поинаку определено. Ако актот согласно со законот треба да се објави, објавувањето се врши на Огласната табла на Друштвото и по електронски пат.

Член 36

Друштвото има право, одредени податоци со чие неконтролирано откривање може да биде нанесена штета на неговите деловни интереси, да ги прогласи за деловна тајна.

Прогласувањето на податоците за деловна тајна се утврдува со акт кој го донесува Управниот одбор.

Не може да се прогласи за деловна тајна податок, кој согласно закон и овој статут не може да се прогласи за таен податок, или е пропишано дека е јавен податок, или постои обврска јавно да се објави.

Забрана за конкуренција

Член 37

Членовите на Управниот одбор без одобрение на Надзорниот одбор не смеат:

- 1) за своја или за туѓа сметка да вршат работи коишто спаѓаат во предметот на работење на Друштвото;
- 2) да вршат друга дејност или активност во друго друштво, со ист или сличен предмет за работење, платена или неплатена, за сопствена сметка или за сметка на друго лице;
- 3) да бидат членови на орган на управување или член на надзорен одбор во друго друштво коешто има ист или сличен предмет на работење како и Друштвото;
- 4) во просториите на Друштвото да врши работи за своја или за туѓа сметка.

Престанок на Друштвото

Член 38

Друштвото престанува со:

- 1) одлука на Собранието која ја донесува единствениот акционер;
- 2) правосилна одлука на надлежен орган со која што се утврдува дека уписот на Друштвото бил незаконно односно ништовен;
- 3) во секој друг случај предвиден во закон.

Измена на Статут

Член 39

Иницијатива за измена или дополнување на овој Статут може да поднесе:

- Управниот одбор
- Надзорниот одбор
- акционерот и
- синдикалната организација.

Во иницијативата се образложуваат причините и потребата од измени или дополнување на Статутот.

Иницијативата ја разгледува Управниот одбор и дава свое мислење, доколку тој не е подносител на иницијативата.

Ако Управниот одбор ја прифати иницијативата, формира комисија за изготвување на нацрт на измените, при што дава насока за изработка. Предлогот на одлуката за измени на Статутот го утврдува Управниот одбор.

Ако Управниот одбор не ја прифати иницијативата, должен е на првата наредна седница да го информира Собранието за тоа.

Собранието одлучува за причините за прифаќање или одбивање на иницијативата за измени на Статутот.

Член 40

Измени на Статутот ќе бидат направени врз основа на одлука на Собранието.

Измена на Статутот влегува во сила со денот на донесувањето на одлуката за измена на Статутот, освен ако со одлуката не е определен друг датум на влегување во сила.

IX. СОРАБОТКА СО СИНДИКАЛНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА

Член 41

Друштвото во согласност со закон и Колективен договор обезбедува услови за работа и делување на синдикалната организација.

Член 42

Синдикалната организација може на Управниот одбор да му поднесува предлози, мислења и забелешки во врска со остварувањето и заштитата на правата на работниците утврдени со закон и Колективен договор.

За поднесените предлози, мислења и забелешки Управниот одбор е должен да заземе став и за тоа да ја извести синдикалната организација.

X. РЕЗЕРВИ НА ДРУШТВТО

Член 43

Во Друштвото се формира задолжителна општа резерва (општ резервен фонд) и посебна резерва.

Друштвото има задолжителна општа резерва како општ резервен фонд кој е формиран по пат на зафаќање од нето добивката.

Оваа резерва се пресметува и издвојува во износ од 5% од нето добивката, се додека резервите на Друштвото

то не достигнуваат износ кој што е еднаков на една петина од основната главнина. Ако така создадената резерва се намали, мора да се надолупни на ист начин.

Додека општата резерва не го надмине определениот износ од став 2 на овој член, може да се употребува само за покривање на загубите.

Во Друштвото се создава посебна резерва заради покривање на загуба на Друштвото.

XI. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 44

Пречистениот текст на Статутот се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

НО Бр. 0203-91/2
16 јануари 2020 година
Скопје

Надзорен одбор
Претседател,
Никола Бајалциев, с.р.

Нë базë тë nenit 22, 287, 418 paragrafi (3) nga Ligji për Shoqëritë Tregtare (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18 dhe 120/18) dhe Vendimi për rritjen e kapitalit bazë nga mjetet e Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënie të shërbimeve për navigacionin e aviacionit M-NAV SHA Shkup, me dhënien e letrave me vlerë përmes ofertës private- lëshimi i katërt i aksioneve numër 45-7136/1 më 10.12.2019, i miratuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë në cilësinë e Kuvendit, Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënie shërbime në navigacionin e aviacionit M-NAV SHA Shkup, Bordit Mbikëqyrës të Shoqërisë, ka vërtetuar tekstin e spastruar të Statutit të Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit M-NAV SHA Shkup.

Teksti i spastruar i Statusit të Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit M-NAV SHA Shkup M-NAV SHA Shkup përfshin: Statutin e Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 139/08), Vendimin për ndryshimin e Statutit të Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 69/09), Vendimin për ndryshimin e Statutit të Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 173/14), Vendimin për plotësimin e Statutit të Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 202/14), Vendimin për plotësimin e Statutit të Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit

(“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 28/15) dhe Vendimin për ndryshimin e Statutit të Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 70/19) si dhe Vendimin për rritjen e kapitalit bazë nga mjetet e Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit M-NAV SHA Mralinë, Ilinden me dhënien e letrave me vlerë përmes ofertë private, me lëshimin e aksioneve të reja numër 42-8545/1 më 25.08.2015, Vendimin për rritjen e kapitalit bazë nga mjetet e Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit M-NAV SHA, me lëshimin e aksioneve të reja, numër 42-6413/1 më 30.08.2016 dhe Vendimin për rritjen e kapitalit bazë nga mjetet e Shoqërisë aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit M-NAV SHA Shkup, me lëshimin e letrave me vlerë përmes ofertës private- lëshimi i katërt i aksioneve numër 45-7136/1 më 10.12.2019.

STATUTI

ISHOQËRISË AKSIONARE NË PRONËSI SHTETËRORE PËR KRYERJEN E VEPRIMTARISË- DHËNIEN E SHËRBIMEVE NË NAVIGACIONIN E AVIACIONIT M-NAV SHA SHKUP (TEKST I SPASTRUAR)

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Lënda dhe kapitali bazë

Neni 1

Me këtë Statut rregullohen: kompania dhe selia e Shoqërisë, shenja mbrojtëse, vula, lënda e punës së Shoqërisë, vlera e kapitalit bazë, vlera nominale e aksioneve, numri i aksioneve, pozicioni, të drejtat dhe kufizimet e aksionarit, obligimet, kufizimet dhe përshtatshmëritë, procedura për thirrjen dhe mbajtjen e Kuvendit, kompania, selia, NVAS i themeluesit, lloji, përbërja dhe mënyra e përzgjedhjes së organit të udhëheqjes, gjegjësisht Bordit Mbikëqyrës dhe kompetenca e tyre, organizimi i brendshëm, forma dhe mënyra e publikimeve që i bën Shoqëria, si dhe çështje tjera të rëndësishme për Shoqërinë.

Neni 2

Shoqërinë e themelon Republika e Maqedonisë së Veriut.

Në emër të themeluesit, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, pa thirrje publike i merr të gjitha aksionet dhe nënshkruan deklaratë.

Të drejtat dhe obligimet e Shoqërisë janë të vërtetuara me dispozitat e Ligjit për Shoqëri Tregtare, Ligjit për Aviacion dhe dispozitat e këtij Statuti.

Kohëzgjatja

Neni 3

Shoqëria themelohet për kohë të papërcaktuar.

Kompania, vula dhe shenja mbrojtëse

Neni 4

Shoqëria aksionare do të punojë dhe do të marrë pjesë në qarkullimin juridik si: Shoqëria aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë- dhënien e shërbimeve në navigacionin e aviacionit M-NAV SHA Shkup.

Emri i shkurtër i kompanisë është: “M-NAV” SHA-Shkup.

Në qarkullimin juridik jashtë vendit, emri i Shoqërisë është “M-NAV”

Air Navigation Service Provider of the Republic of North Macedonia, GOJSC.

Neni 5

Shoqëria ka vulë, vulë katrore dhe shenjë mbrojtëse.

Vula ka formë të rumbullakët ku shkruan emri i plotë i kompanisë dhe shenja mbrojtëse.

Shoqëria ka edhe vulë të vogël ku shkruan emri i shkurtër i kompanisë.

Vula katrore ka formë kënddrejtë me emrin e plotë të Shoqërisë, me numër dhe datë.

Shenja mbrojtëse përdoret nëpër memorandumet, reklama dhe material tjetër propagandues, si dhe në raste të tjera.

Forma dhe pamja e vulës, vulës katrore dhe shenjës mbrojtëse më afër rregullohen me Rregullore për vulë, vulë katrore dhe shenjë mbrojtëse, që e miraton Bordi Drejtues i Shoqërisë.

Selia e Shoqërisë

Neni 6

Selia e Shoqërisë është në komunën Ilinden, në rrugën “Bosfor”, numër 7.

Lënda e punës

Neni 7

Lëndë e punës në Shoqëri janë veprimtaritë si në vijim:

1. Dhënia e shërbimeve për navigacionin e aviacionit (ANS – Air Navigation Services) si veprimtari me prioritet e Shoqërisë, që përfshin:

1.1 Shërbime ATM (Air Traffic Management) edhe atë:

a) Shërbime ATS (ATS-Air Traffic Services):

-kontrolli i fluturimit (ATC –Air Traffic Control), që u jepet aviacioneve përmes dhënies së pëlqimeve dhe instruksioneve për kontrollin kompetent të fluturimit, që të mundësohet lëvizje e sigurt, e rregullt dhe e shpejtë e trafikut ajror;

-informimi i fluturimit (FIS- Flight Information Service), që jepet përmes dhënies së informacioneve të rëndësishme për rrjedhë të sigurt të trafikut ajror; dhe

-alarmim (ALRT- Alerting Service) që i jepet për aviacionin i cili ka nevojë për hulumtim dhe shpëtim, përmes njoftimit dhe koordinimit të subjekteve kompetente.

b) rregullimi i rrjedhës së trafikut ajror (ATFM- Air Traffic Flow Management), që jepet për të mundësuar shfrytëzim maksimal të kapacitetit të kontrollit të fluturimit dhe vëllimit të trafikut;

c) organizimi i hapësirës ajrore (ASM- Air Space Management), që jepet për të siguruar shfrytëzim maksimal dhe fleksibil të hapësirës ajrore për të gjithë shfrytëzuesit.

1.2 shërbimet e informimit të aviacionit (AIS- Aeronautical Information Service), përfshijnë: grumbullimin, përpunimin dhe shpërndarjen e informacioneve të aviacionit, njoftime emergjente, qarkun informativ të aviacionit, karta të aviacionit dhe procedura për fluturim;

1.3 shërbimet meteorologjike që përfshijnë grumbullimin, përpunimin dhe shpërndarjen e informacioneve meteorologjike, prognozë meteorologjike, njoftime meteorologjike dhe paralajmërime meteorologjike;

1.4 vendosja, mirëmbajtje, kontroll dhe vëzhgim të mjeteve teknike, veglat dhe pajisja, për dhënien e shërbimeve për navigacionin e aviacionit (CNS Services); dhe

1.5 mbajtja e evidencës për pagesën e kompensimeve nga fluturimet.

2. Trajnimi i personelit ANS**II. KAPITALI BAZË**

Neni 8

Kapitali bazë i Shoqërisë është 1.552.034.000,00 denarë ose 25.226.275,71 euro, të ndara në 1.552.034 aksione të thjeshta me vlerë nominale prej 1.000,00 denarëve për një aksion.

Rritja e kapitalit bazë

Neni 9

Kapitali bazë mund të rritet me:

- dhënien e aksioneve të reja;
- me kapital të miratuar;
- me mjetet e Shoqërisë;
- me rritje të kushtëzuar të kapitalit bazë.

Neni 10

Vendimin për rritjen e kapitalit bazë e sjell Kuvendi i Shoqërisë.

III. Kompania, selia dhe NVAS i themeluesit

Neni 11

Kompania e themeluesit është Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Selia e themeluesit është në Shkup, në rrugën “Ilindenska”, pa numër.

Numri amzë i themeluesit është 4064674.

IV. Organet e Shoqërisë

Neni 12

Organet e Shoqërisë janë:

- Kuvendi,
- Bordi Drejtues,
- Këshilli Mbikëqyrës.

V. KUVENDI

Neni 13

Të drejtat dhe obligimet e Kuvendit të Shoqërisë i realizon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 14

Kuvendi i Shoqërisë thirret në kushte dhe raste të përcaktuara me Ligjin për Shoqëri Tregtare.

Kompetencat e Kuvendit

Neni 15

Kuvendi vendos vetëm për çështjet e përcaktuara me ligj dhe me këtë statut, sidomos për:

1. Miratim dhe ndryshime të Statutit të Shoqërisë;
2. Miratim i llogarisë vjetore, raporteve financiare dhe raporteve vjetore për punën e Shoqërisë në vitin paraprak afarist dhe vendimmarrje për shpërndarjen e fitimit;
3. Përzgjedhje dhe thirrje e anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës;
4. Miratimi i punës dhe udhëheqjes së funksionimit me Shoqërinë të anëtarëve të Bordit Drejtues dhe Bordit Mbikëqyrës, ku për miratimin e punës së anëtarëve të organeve të Shoqërisë, votohet veçmas për çdo anëtar të organit;
5. miratimin e marrëveshjes së menaxhimit që bëhet midis kompanisë dhe një anëtar i Bordit Drejtues;
6. rritja dhe ulja e kapitalit bazë të Shoqërisë;
7. Dhënie e aksioneve dhe letrave të tjera me vlerë;
8. Përcaktim të monitoruesit të autorizuar për revidimin e llogarisë vjetore dhe raporteve financiare;
9. Transformimi i Shoqërisë në formë tjetër të shoqërisë si dhe për ndryshimet statusore të Shoqatës;
10. Shuarja e Shoqërisë;
11. Vendimmarrja për mbulimin e humbjeve.

VI. UDHËHEQJE E SHOQËRISË

Neni 16

Udhëheqja e Shoqërisë organizohet sipas sistemit me dy shkallë.

Shoqëria ka Këshill Drejtues dhe Këshill Mbikëqyrës.

Përbërja dhe emërimi i anëtarëve të Bordit Drejtues

Neni 17

Bordi Drejtues përbëhet nga 3 anëtarë. Bordi Mbikëqyrës zgjedh anëtarë e Bordit Drejtues me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i votave. Me vendim për emërimin e anëtarëve të Bordit Drejtues, një nga anëtarët e Bordit Drejtues emërohet për Kryetar i Bordit Drejtues.

Njëri nga anëtarët e Bordit Drejtues e udhëheq, organizon dhe është përgjegjës për dhënien e shërbimeve në navigacionin e aviacionit dhe mban titull drejtor ekzekutiv për navigacion aviacioni. Anëtar i zgjidhet nga radhët e punonjësve dhe patjetër të ketë njohuri profesionale, aftësi dhe përvojë në organizimin dhe udhëheqjen e veprimtarisë së Shoqërisë, të posedojë leje të vlefshme për kontrollor mbikëqyrës të fluturimeve dhe të paktën 6 vjet përvojë pune, si kontrollor mbikëqyrës i fluturimeve.

Një nga anëtarët e Bordit Drejtues e udhëheq, organizon dhe është përgjegjës për mjetet teknike e navigacionit të aviacionit dhe mban titull drejtor ekzekutiv për teknike aviacioni. Anëtar i zgjidhet nga radhët e punonjësve dhe patjetër të ketë njohuri profesionale, aftësi dhe përvojë në organizimin dhe udhëheqjen e veprimtarisë së Shoqërisë, të posedojë leje të vlefshme për personel teknik aviacioni dhe të paktën 6 vjet përvojë punë si personel teknik aviacioni.

Një nga anëtarët e Bordit Drejtues i udhëheq dhe i kryen çështjet financiare, çështjet juridike, zhvillimin e investimeve dhe është përgjegjës për funksionimin financiar, funksionimin juridik, zhvillimin dhe investimet dhe mban titullin drejtor ekzekutiv i çështjeve financiare, çështjeve juridike, zhvillimin dhe investimet. Anëtar i patjetër të ketë njohuri profesionale, aftësi dhe përvojë në organizimin dhe udhëheqjen e veprimtarisë së Shoqërisë dhe të paktën 6 vjet përvojë punë në veprimtarisë përkatëse.

Anëtarët e Bordit Drejtues zgjidhen gjatë kohës së 4 vjetëve, me të drejtë rizgjedhjeje.

Anëtar i Bordit Drejtues nuk mund të zgjidhet si anëtar i Bordit Drejtues, gjegjësisht si anëtar ekzekutiv i Bordit të drejtorëve të shoqërive të tjera, me seli në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Pozicioni i barabartë i anëtarëve në Bordin Drejtues

Neni 18

Anëtarët e Bordit Drejtues kanë të drejtat dhe obligime të barabarta, pa marrë parasysh si janë të shpërndara të drejtat dhe obligimet mes tyre në organin e caktuar. Gjërat i kryejnë sipas autorizimeve të përcaktuara me ligj dhe sipas gjërave që u takojnë me Ligj dhe me këtë Statut.

Bordi Drejtues në takimin e vet konstitutiv, miraton Rregullore për punë.

Të drejtat dhe obligimet e anëtarëve të Bordit Drejtues

Neni 19

Të drejtat dhe obligimet e anëtarëve të Bordit Drejtues, krahas të drejtave dhe obligimeve të përcaktuara me ligj, mund të përcaktohen me Marrëveshje për rregullimin e marrëdhënies mes Shoqërisë dhe anëtarit të Bordit Drejtues (Marrëveshje udhëheqëse).

Marrëveshjen nga paragrafi 1 i këtij neni, e lidh Bordi Mbikëqyrës me miratim paraprak të Kuvendit të Shoqërisë ndërsa e nënshkruan kryetari i Bordit Mbikëqyrës.

Kompetenca e Bordit Drejtues**Neni 20**

Bordi Drejtues, në kuadër të kompetencës së vet, i kryen këto punë:

- e përcakton politikën afariste;
- sjell Program për punë dhe plan zhvillimor të Shoqërisë, Plan Vjetor Operativ për punë, plan vjetor financiar, Plan vjetor për furnizime publike, Program për investime;
- dorëzon raporte tremujore deri te Bordi Mbikëqyrës dhe Kuvendi i shoqërisë të cilët përmbajnë tregues për punën financiare të Shoqërisë;
- e miraton elaboratin për regjistrimin e mjeteve, kërkesave dhe obligimeve të Shoqërisë;
- dorëzon llogari vjetore, raporte vjetore financiare dhe raport vjetor për punën e Shoqërisë pas mbarimit të vitit afarist;
- vendos për shpenzimin dhe asgjësimin e mjeteve bazë;
- dorëzon propozim për ndryshim dhe plotësim të Statutit;
- sjell vendime për investime;
- sjell vendime për miratim të kontratave për investime;
- miraton lidhje të kontratave me domethënie më të madhe dhe më afatgjate;
- sjell vendim për shfrytëzimin e rezervës së veçantë për shkak të mbulimit të humbës së Shoqërisë;
- vendos për shlyerjen e mjeteve, kërkesave dhe obligimeve;
- vendos për lidhjen e kontratës kolektive;
- vendos për organizimin e brendshëm dhe sistemin e vendeve të punës;
- vendos për emërimin e personave me autorizim dhe përgjegjësi të veçanta (persona udhëheqës që e bëjnë udhëheqjen e përditshme të punës së Shoqërisë);
- i sjell aktet e përgjithshme të Shoqërisë me kërkesë të Kuvendit të shoqërisë dhe Bordit Mbikëqyrës, përgatit akte dhe vendime të përgjithshme, sjellja e të cilëve është nën kompetencë të tyre;
- vendos për largimin e punëtorëve me autorizim dhe përgjegjësi të veçanta (persona udhëheqës);
- kujdeset dhe ndërmerr veprime të nevojshme për plotësimin e detyrimeve ligjore të Shoqërisë;
- formon komisione nga radhët e anëtarëve të Bordit Drejtues dhe persona të tjerë;
- vendos për lëshimin e mjeteve bazë të Shoqërisë me qira;
- vendos për kërkesa nga organet kompetente dhe institucionet;
- i përcakton nënshkruesit e autorizuar të Shoqërisë;
- i vendos çmimet e shërbimeve të Shoqërisë me vendim me shkrim;
- vendos për udhëtime zyrtare jashtë vendit, nëse udhetojnë më shumë se tre të punësuar të Shoqërisë në të njëjtin takim;
- sjell vendime vlera e të cilëve është deri në 50.000 euro, në kundërvlerë të denarit, ndërsa për vendimet në vlerë mbi 50.000 euro në kundërvlerë të denarit, me miratim të Bordit Mbikëqyrës;
- kryen edhe punë të tjera që nuk janë nën kompetencë të Kuvendit dhe Bordit Mbikëqyrës të Shoqërisë.

Neni 20-a

Në procesverbalin e mbledhjes së Bordit Drejtues shkruhen të dhëna për votimin e secilit anëtar të Bordit Drejtues me shpjegim të arsyeve të votimit.

Përfaqësimi i Shoqërisë**Neni 21**

Anëtarët e Bordit Drejtues bashkërisht e përfaqësojnë Shoqërinë në marrëdhëniet me palët e treta.

Bordi Drejtues, me miratimin e Bordit Mbikëqyrës, mund të autorizojë një ose më shumë anëtarë të Bordit Drejtues për ta përfaqësuar Shoqërinë. Në këtë rast, anëtarët e tjerë të Bordit Drejtues përjashtohen nga përfaqësimi.

Bordi Drejtues parashtrohet kërkesë për regjistrim në regjistrin tregtar të anëtarëve të Bordit Drejtues të autorizuar për përfaqësimin e Shoqërisë.

Komisionet e Bordi Drejtues**Neni 22**

Bordi Drejtues mund të formojmë komisione për zgjidhjen e çështjeve të caktuara. Përbërja, kushtet, përmbajtje e punës dhe mënyra e funksionimit të këtyre komisioneve rregullohet më hollësisht në Rregulloren ose akt tjetër të Bordit Drejtues.

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Drejtues**Neni 23**

Anëtarët e Bordit Drejtues kanë të drejtë page, respektivisht kompensime mujore, të drejtë të sigurimit të jetës, kompensime stimuluese (bonuse), kompensime të shpenzimeve rrugore dhe shpenzime të tjera.

Përbërja dhe përzgjedhja e anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës**Neni 24**

Bordi Mbikëqyrës ka tre anëtarë.

Kuvendi i zgjedh anëtarët e Bordit Mbikëqyrës.

Njëri nga anëtarët e Bordit Mbikëqyrës duhet të ketë njohuri profesionale, aftësi dhe përvojë në organizmin dhe udhëheqjen e veprimtarisë në fushën e aviacionit.

Njëri nga anëtarët e Bordit Mbikëqyrës duhet të ketë njohuri profesionale, aftësi dhe përvojë në organizmin dhe udhëheqjen e veprimtarisë në fushën e punës financiare.

Njëri nga anëtarët e Bordit Mbikëqyrës është i pavarur dhe është i propozuar nga ana e sindikatës.

Anëtarët e Bordit Mbikëqyrës zgjidhen me afat katër vjeçar, me të drejtë rizgjedhjeje.

Një anëtar i Bordit Mbikëqyrës nuk mundet në të njëjtën kohë të jetë i zgjedhur në më shumë se pesë borde mbikëqyrëse, respektivisht në më shumë se pesë borde të drejtorëve si anëtar joekzekutiv i shoqërive aksionare me seli në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Pozicion i barabartë i anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës**Neni 25**

Anëtarët e Bordit Mbikëqyrës kanë të njëjtat të drejta dhe detyrime, pavarësisht se si shpërndahen të drejtat dhe detyrimet mes tyre brenda organit. Punët i kryejnë sipas autorizimeve të përcaktuara me ligj dhe në çështjet që u janë besuar me ligj dhe me këtë Statut.

Bordi Mbikëqyrës në mbledhjen e tij konstituive sjell rregullore për punë.

Kryetar i Bordit Mbikëqyrës**Neni 26**

Bordi Mbikëqyrës, nga radhët e anëtarëve të tij, zgjedh Kryetarin e Bordit Mbikëqyrës. Vendimi për zgjedhjen merret me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës.

Kryetari i Bordit Mbikëqyrës i thërret dhe kryeson mbledhjet, është përgjegjës për mbajtjen e shënimeve për mbledhjet dhe organizimin e punës dhe vendimmarrjen e Bordit Mbikëqyrës.

Nëse Kryetari nuk është në gjendje ta kryejë funksionin ose mungon, me mbledhjet e Bordit Mbikëqyrës kryeson anëtar i Bordit Mbikëqyrës i zgjedhur me shumicë votash nga anëtarët e pranishëm në Bordin Mbikëqyrës.

Bordi Mbikëqyrës mund ta shkarkojë Kryetarin në çdo kohë dhe të zgjedh Kryetar të ri.

Kompetenca e Bordit Mbikëqyrës**Neni 27**

Bordi Mbikëqyrës, mbikëqyr administrimin e Shoqërisë që e kryen Bordi Drejtues.

Bordi Mbikëqyrës mund të inspektojë dhe kontrollojë librat dhe dokumentet e Shoqërisë, si dhe pronën, veçanërisht thesarin dhe letrat me vlerë të Shoqërisë.

Bordi Mbikëqyrës aprovon të gjitha vendimet e marra nga Bordi Drejtues mbi 50,000 euro në kundërvlerë të denarit dhe vendimet e Bordit Drejtues nëse më shumë se tre punonjës të Shoqërisë udhëtojnë jashtë vendit në të njëjtin takim.

Komisionet e Bordit Mbikëqyrës**Neni 28**

Bordi Mbikëqyrës mund të formojë komisione për zgjidhjen e çështjeve të caktuara. Përbërja, kushtet, përmbajtja e punës dhe mënyra e funksionimit të këtyre komisioneve rregullohen më hollësisht në Rregulloren e ose aktin tjetër të Bordit Mbikëqyrës.

Mënyra e punës së Bordit Mbikëqyrës**Neni 29**

Bordi Mbikëqyrës punën nëse janë të pranishëm më shumë se gjysma e numrit të përgjithshëm të anëtarëve.

Mënyra e vendimmarrjes së Bordit Mbikëqyrës**Neni 30**

Vendimet e Bordit Mbikëqyrës konsiderohen si të miratuara nëse më shumë se gjysma e numrit të përgjithshëm të anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës kanë votuar për ta.

Në procesverbalin e mbledhjes së Bordit Mbikëqyrës shënohen të dhëna për votimin e secilit anëtar të Bordit Mbikëqyrës individualisht me shpjegim të arsyeve të votimit.

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës**Neni 31**

Kuvendi, me vendim, përcakton paushallin pas mbledhjes së anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës.

Anëtarët e Bordit Mbikëqyrës gjithashtu kanë të drejtë të kompensimit të shpenzimeve rrugore, të drejtën për sigurimin e jetës dhe të drejtat e tjera që lidhen me kryerjen e funksionit të tyre (përdorimi i hapësirave të punës dhe mjetet tjera të nevojshme të punës).

VII. STRUKTURA ORGANIZATIVE E SHOQËRISË**Neni 32**

Organizimi i brendshëm i Shoqërisë është i ndarë në tre sektorë:

- sektori i navigacionit të aviacionit;
 - sektori i teknikës së aviacionit; dhe
 - sektori i çështjeve financiare, juridike, zhvillim dhe investime.
- Me Akt të bordit drejtues rregullohet organizimi i brendshëm dhe punët që kryhen brenda Shoqërisë.

VIII. RREGULLIMI I MARRËDHËNIEVE BRENDË SHOQËRISË**Neni 33**

Marrëdhëniet e punës, pagat dhe të drejtat e tjera të punës rregullohen me Ligjin për Aviacionin dhe dispozitat e miratuara sipas tij, Ligjin për Marrëdhënie Pune, Marrëveshjes Kolektive, Ligjin e Shoqërive Tregtare dhe akte e tjera të përgjithshme të miratuara nga Bordi Drejtues.

Neni 34

Ky Statut është akti themelor i Shoqërisë. Të gjitha aktet e tjera të Shoqërisë duhet të jenë në përputhje me këtë Statut. Aktet e Shoqërisë janë:

- Marrëveshje Kolektive;
- Rregullore për organizim të brendshëm;
- Rregullore për sistematizimin e vendeve të punës;
- Rregullore për paga dhe kompensime të tjera që dalin nga marrëdhënia e punës;
- Rregullore për mbrojtje nga zjarri;
- Rregullore për sekret afarist dhe përjashtimet e qasjes së lirë deri tek informacionet;
- Rregullore për vulë, vulë katrore dhe shenjë mbrojtëse;
- Rregullore për mjete dhe pajisje personale mbrojtëse;

- Rregullore për ndihmë financiare, donacione dhe sponzorizime;

- Rregullore për rendin dhe disiplinën, dhe

- Akte të tjera në përputhje me Ligjin dhe Marrëveshjen Kolektive.

Dispozitat e akteve të tjera që janë në kundërshtim me këtë Statut nuk mund të zbatohen.

Neni 35

Aktet e Shoqërisë hyjnë në fuqi ditën e miratimit të tyre, përveç nëse parashikohet ndryshe me ligj. Nëse akti sipas ligjit duhet të publikohet, njoftimi bëhet në tabelën lajmëruese të Shoqërisë dhe në mënyrë elektronike.

Neni 36

Shoqëria ka të drejtë të dhënat e caktuara me shpalosjen e pakontrolluar të të cilëve mund të dëmtojnë interesat e saj afariste, t'i shpallë si sekret afarist.

Shpalosja e të dhënave si sekret afarist përcaktohet me akt të miratuar nga Bordi Drejtues.

Nuk mund të shpallet si sekret afarist një e dhënë, e cila sipas ligjit dhe këtij Statuti nuk mund të shpallet si e dhëna sekrete, ose theksohet si informacion publik, ose ekziston obligim të shpallet publikisht.

Ndalesë për konkurrencë

Neni 37

Anëtarët e Bordit Drejtues pa miratimin e Bordit Mbikëqyrës nuk guxojnë:

1) për vete apo për dikë tjetër të bëjnë punë që bien në lëndën e punës së Shoqërisë;

2) të kryejnë veprimtari apo aktivitet tjetër në shoqëri tjetër, me lëndë të ngjashme ose të njëjtë për punë me pagesë apo pa pagesë, për vete apo për dikë tjetër;

3) të jenë anëtarë të organit udhëheqës ose anëtarë të bordit mbikëqyrës në shoqëri tjetër që ka lëndë të ngjashme apo të njëjtë të punës si Shoqëria;

4) në hapësirat e Shoqërisë të kryejnë punë për vete apo për dikë tjetër.

Shuarja e Shoqërisë

Neni 38

Shoqëria ndalon së punuari me:

1) vendim të Kuvendit që e sjell aksionari i vetëm;

2) vendim të plotfuqishëm të organit kompetent me çka vërtetohet se regjistrimi i Shoqërisë ka qenë joligjor, respektivisht i pavlefshëm;

3) në çdo rast tjetër të paraparë me ligj.

Ndryshimi i Statutit

Neni 39

Iniciativë për ndryshim apo plotësim të këtij Statuti mund të ndërmarr:

- Bordi Drejtues;

- Bordi Mbikëqyrës;

- aksionari dhe

- organizata sindikale.

Në iniciativë shpjegohen arsyet dhe nevoja për ndryshime apo plotësime në Statut.

Iniciativën e shqyrton Bordi Drejtues dhe jep mendimin e tij, nëse ai nuk është parashtrues i iniciativës.

Nëse Bordi Drejtues e aprovon iniciativën, formon komision për hartimin e draftit të ndryshimeve, pas çka jep udhëzime për përpilim. Propozimin për vendim për ndryshimin e Statutit e jep Bordi Drejtues.

Nëse Bordi Drejtues nuk e pranon iniciativën, është i detyruar ta informojë Kuvendin në lidhje me këtë në seancën e tij të parë vijuese.

Kuvendi vendos për arsyet e pranimit ose refuzimit të iniciativës për ndryshimin e Statutit.

Neni 40

Ndryshime të Statutit do të bëhen në bazë të një vendimi të Kuvendit.

Ndryshimi i Statutit hyn në fuqi në datën e miratimit të vendimit për ndryshimin e Statutit, përveç nëse me këtë vendim nuk përcaktohet datë tjetër e hyrjes në fuqi.

IX. BASHKËPUNIMI ME ORGANIZATËN SINDIKALE

Neni 41

Shoqëria në përputhje me ligjin dhe Marrëveshjen kolektive, siguron kushte për punë dhe veprim të organizatës sindikale.

Neni 42

Organizata sindikale mundet Bordit Drejtues t'i dorëzojë propozime, mendime dhe vërejtje lidhur me realizimin dhe mbrojtjen e të drejtave të punëtorëve, të vërtetuara me ligj dhe Marrëveshjen kolektive.

Për propozimet, mendimet dhe vërejtjet e dorëzuara, Bordi Drejtues obligohet të ndërtojë qëndrim dhe për këtë ta njoftoj organizatën sindikale.

X. REZERVAT E SHOQËRISË

Neni 43

Në Shoqëri formohet rezerva e obligueshme e përgjithshme (fondi i përgjithshëm rezervë) dhe rezervë e posaçme.

Shoqëria ka rezervë të obligueshme të përgjithshme si fond të përgjithshëm rezervë që formohet nga fitimi neto.

Kjo rezervë llogaritet dhe ndahet në vlerë prej 5% nga fitimi neto, derisa rezervat e Shoqërisë nuk arrijnë vlerën e barabartë të 1/5 së kapitalit bazë. Nëse rezerva e formuar kështu pëson rënie, patjetër duhet të mbushet në të njëjtën mënyrë.

Derisa rezerva e përgjithshme nuk e kalon vlerën e përcaktuar nga paragrafi 2 i këtij neni, atëherë mund të përdoret vetëm për mbulimin e humbjeve.

Në Shoqëri formohet rezervë e posaçme për shkak të mbulimit të humbjeve.

XI. DISPOZITA PËRMBYLLËSE

Neni 44

Teksti i spastruar i Statutit publikohet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

BM, nr 0203-91/2

16 janar, 2020

Shkup

Bordi Mbikëqyrës

Kryetar,

Nikolla Bajallxhiev

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

ISSN 0354-1622

2020012

Претплатата за 2020 година изнесува 12.200,00 денари.
„Службен весник на Република Северна Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: Печатница ЕВРОПА 92 ДООЕЛ, Кочани.